

NOVICE

Leto VI. - št. 48-49

KOČEVJE 27. novembra 1961

Cena 15 din

Ljudskega odbornika razbremenimo funkcij

V petek, 17. novembra je bil v Kočevju sestanek komunistov, ki delajo v raznih organih občinskega ljudskega odbora. Sklican je bil z namenom, da se ugotovi, kaj lahko komunisti prispevajo, da bo delo ljudskega odbora čimboljše. Iz poročila, ki ga je podal tovariš Karničnik, je bilo med drugim razvidno, da so bili komunisti tega aktiva med najdelavnejšimi, da so med 72 odbornikov ljudskega odbora le 3 ženske, da je povprečna starost odbornikov 40 let, da do 25 leta starosti ni nobenega odbornika, pač pa jih je nad 55 let starosti 8, da je 70 odstotkov odbornikov članov ZK in da so večinoma preobremenjeni s funkcijami, 10 odstotkov odbornikov pa nima funkcij in so sploh neaktivni itd.

Analiza je bila potrebna, ker je bilo na sejah občinskega ljudskega odbora vedno manj razprav in vedno več sklepov je bilo sprejetih soglasno. Medtem pa so odborniki pravili voliv-

cem: »Vse je bilo že vnaprej pripravljeno in kaj mi je preostalo, kot dvigniti roko.« Vzrok za tako stanje je, ker odborniki ne prouče dovolj material za sejo sami ali z volivci, ker so

preobremenjeni z drugimi funkcijami. Odborniki bi morali biti razrešeni vseh drugih funkcij.

Delo svetov je bilo boljše kot delo ljudskega odbora. Vzrok je morda, ker je v svetih manj ljudi in je delo bolj sproščeno in prirodno, ali pa so članom sveta posamezni problemi bolj poznani. Odbornik ljudskega odbora mora poznati vse probleme od zdravstva in prosvete do gospodarstva, medtem ko mora član sveta poznati le problematiko s svojega področja.

Priloge za seje pa so bile boljše izpeljane pri sejah občinskega ljudskega odbora kot pri svetih — predvsem člani svetov niso dobili pred sejo materiala, o katerem naj bi razpravljali, zato je imel večših glavno besedo načelnik oddelka ObLO. Vzrok za tako stanje je iskati v pomanjkanju strokovnega kadra pri ObLO. Tako so na ObLO le 4 uslužbenci z višjo ali visoko izobrazbo (taka izobrazba je priznana z ozirom na službena le-

ta 10 uslužbencem), medtem ko bi jih potrebovali po sistematizaciji preko 40.

Poudarjeno je bilo, da so odborniki premalo seznanjeni s problemi komune, ker je bilo za njihovo usposabljanje in izobraževanje napravljenega premalo. Klub odbornikov obč. ljudskega odbora, ki je bil s tem namenom ustanovljen, sploh ni zaživel. Zaradi premajhne razgledanosti so večših posamezni odborniki zastopali lokalistične težnje, se pravi težnje svojega področja ali področja, ki pa niso bile v skladu s politiko komune.

Dalje je bilo predlagano, naj bi razbremenili dela odbornike, ki so stari že po 60 in 70 let. Ti ljudje so žrtvovali svoje najboljše sile za delo med vojno in po vojni, za kar jim gre vse priznanje, zdaj pa je že čas, da jih pri delu zamenja mladina, ki je še polna sil in ki bo verjetno zato rešila nekatere probleme uspešneje.

PRIPRAVE ZA PRAZNOVANJE DNEVA JLA V RIBNICI

Na zadnjem sestanku odbora za proslavo 20. obletnice vstaje so sestavili obširen program praznovanja Dneva JLA, ki bo v letošnjem jubilejnim letu mnogo bolj obsežno kot prejšnja leta.

V dneh 7. in 8. decembra bo v domu JLA v Ribnici razstava, ki bo prikazala življenje in delo vojaških enot med vojno in danes. Po določenem razporedu jo bodo obiskali vsi naši delovni kolektivi in šole. Med obiski bodo predvajali filme z isto tematiko, obenem pa bodo člani JLA razlagali novo orožje in pripravljeno našo domovino za obrambo.

Manjšo razstavo bodo člani JLA pripravili tudi za oddaljene kraje in obiskali z njo Grčarice, Dolenjo vas, Sodražico, Velike Lašče, Loški potok in Drago, kjer bodo tudi predvajali filme in nudili obiskovalcem

razlago o sodobnem orožju. Za učence šol v komuni bodo ob Dnevu JLA razpisali literarne tekmovalne naloge iz življenja in dela JLA. Tri najboljše naloge bodo nagradene. Za praznik bodo podelili tudi odločanja obveznikom predvojaške vzgoje.

Gospodarske organizacije bodo prispevale finančna sredstva za kritje stroškov za ureditev vhoda v kasarno z napisom »Kasarna Mirka Bračiča«. 22. decembra pa bo slavnostna akademija kot slovesen zaključek vseh proslav ob 20. obletnici vstaje jugoslovanskih narodov.

Ob 18. obletnici Dneva republike

Osemnajst let je minilo od takrat, ko je bila pred vsem svetom potrjena enotna volja jugoslovanskih narodov. Kot en mož je naše ljudstvo povedalo, da si hoče uresničiti davne sanje o svobodi življenja in ustvarjalni moči za zgraditev svoje lepše bodočnosti. Že dve leti nato, novembra 1945, je bila stara vladavina dokončno pokopana. Na njenih razvalinah je začelo nastajati tisto, za kar je nešteto zvestih sinov domovine žrtvovalo življenje. Osemnajst let pa se nam zdi kratkih. Verjetno zato, ker smo se v teh letih tako mladostno in hitro dvigali iz večletne zaostalosti in se uvrstili med industrijsko razvite dežele. Gotovo se tako živo spominjamo tistih dni zato, ker smo bili takrat tako rekoč goli, ker smo začeli šele graditi na temeljih s krvjo priborjene enotnosti.

Globoke so korenine, iz katerih je zrasla nova Jugoslavija. Vsadila jih je Komunistična partija, ki je te velike dneve za našo domovino pripravljala dolgo vrsto let. V jeku najhujših bojev se je rodila naša svoboda — prava socialistična demokracija, tovarištvo, ljubezen med našimi narodi, humanizem, načrti velikih dni in velikih del.

Napotila in ideje našega vodstva, tovariša TITA in komunistov so skupno žarele z našim ljudstvom, čeprav so jih hotele razne sile ugasniti. Sedaj žarijo še svetleje, tako da jih vidijo in čutijo vsi narodi sveta, vsi tisti ljudje, ki hočejo živeti v miru, ki hočejo, da jim atomski vek prinese srečno življenje, ne pa razdejanje. To je želja po miru, po pravici, da si vsak narod kuje svojo usodo po

Zgodovinsko mesto »Jajce«, v katerem je bilo 29. novembra 1943 II. zasedanje AVNOJ

metodah, ki se mu zde najbližje in najboljše. Te želje vodijo k oblikovanju takšnega sveta, v katerem bi bilo vsako odločanje enakovredno, v katerem bi se izgubile besede »veliki in mali«. Prav zato, ker hoče naša do-

movina dati svoj delež pri izpolnitvi te naloge, smo zbrali pot miroljubne koeksistence. Že od vsega začetka se Jugoslavija vztrajno bori in skupaj z drugimi izvenblokovskimi državami dokazuje s prakso, kako naj se

uveljavljajo načela, ki lahko jamčijo človeštvu obstoj in srečno prihodnost.

O vsem tem je razumno in odgovorno spregovorila Beograjska konferenca izvenblokovskih dežel. Oči vsega sveta so se uprle v njo, saj so iz njene vsebine izžarevale želje in hotenja vseh poštenih ljudi sveta. Njen glas je bil glas vesti človeštva, ki se mu temne sile upirajo, zadržati ga pa ne morejo in ga ne bodo mogle.

Iz tega in iz vrste drugih primerov je razvidno, da zgodovinsko zasedanje v Jajcu ni pomembno samo za nas Jugoslovane. Na tem zasedanju so bila osvojena načela, ki so visoko človeška, ki so vžgala hotenja po svobodi in neodvisnosti tudi drugim malim narodom sveta. Ideje tega velikega shoda so sestavni del vseh naših povojnih težinj in dejanj. Ker delamo tako, kakor je spregovorilo II. zasedanje AVNOJ, je naša domovina dobila že številna priznanja in spoštovanje. Vsi vidijo, da je naša pot življenja naroda odločna, neodvisna in prav na to smo Jugoslovani ponosni in tudi spoštovani.

Prihodnje leto bo nova ustava, ki se pripravlja, še bolj oplenitila vsebino II. zasedanja AVNOJ. Še širše bo odprla vse poti, ki peljejo k enemu cilju: osvoboditi človeka meznih odnosov in ga napraviti človeka — gospodarja, popolnega samoupravljalca. Vemo, da nas čakajo na tem področju še velike naloge. Lotevali pa se jih bomo tudi v prihodnosti z vsem svojim notranjim žarom, saj smo prepričani, da gradimo zase in za bodoče rodove boljše — srečnejšo prihodnost.

Ludvik Golob

V današnjem življenju je čutiti še premalo dela mladine

V soboto, 18. novembra je bila v Kočevju občinska konferenca mladine. Razen delegatov in ostalih gostov so se je udeležili in sodelovali v razpravi še sekretar občinskega komiteja ZK Ludvik Golob, predsednik občinskega ljudskega odbora Drago Benčina in sekretar Okrajnega komiteja LMS Ivan Šteblaj.

Konferenca in razprava sta pokazali, da je eno najvažnejših vprašanih — kje dobiti prostora za mladinski klub. V tem klubu bi se mladina zbirala, šahirala, brala, poslušala radio in gledala televizijo pa tudi plesala. Ker mladina teh prostorov nima, je to prav gotovo eden izmed vzrokov, ki zapelje mladino v gostilne in zaradi katerega nekateri mladinci tudi pijančujejo. V razpravi je bilo ugotovljeno,

da bi se prostori z malo več dobre volje in razumevanja s strani nekaterih lahko našli n. pr.: v Seškovem domu, ko pa bo dograjen športni dom, bo dobila mladina prostora za svoje potrebe v njem.

Mladina vse premalo dela na kulturnem področju. Pri DPD Svoboda sodeluje le malo mladine, čeprav je bil v okviru društva ustanovljen mladinski

oder. Opaziti je še, da šolska mladina sodeluje v kulturnih in prosvetnih društvih, medtem ko se delavska mladina le malo vključuje n. pr. v Svobodo, čeprav je Svoboda delavske prosvetno društvo. Vzrok za to bosta verjetno dva: delavska mladina misli, da je za sodelovanje v teh društvih premalo izobražena, pa tudi režiserji delajo raje z mladino, ki ima že prakso v igranju.

Več delegatov in gostov je razpravljalo o delu razrednih oz. šolskih skupnosti. Poudarili so, da je lahko mladinski aktivist le dober dijak. Šolske skupnosti šele zaživljajo in upravljanje učencev ni dobilo prave

veljave, ker učenci niso še pravilno razumeli svojega upravljanja. Tako se na primer preveč zanimajo le za javno ocenjevanje, za ocejnevanje profesorjev in podobno, premalo pa za sestavljanje učnih programov, za pomoč socialno šibkim dijakom, ki težje študirajo itd. Šola pri nas je vsak dan bolj povezana z življenjem komune. Podjetij in prav zato bodo morali biti dijaki in profesorji vedno bolj povezani z okoljem, v katerem živijo. Mladina mora vedno bolj poznati praktične stvari (n. pr. kako se formira dohodek v podjetju itd.) in vedno bolj morajo izginjati iz naših šol stare metode učenja (n. pr. »Naučite se od te do te strani.«)

Mladino je treba še temeljiteje in bolje usposabljanje za delavsko in družbeno upravljanje. Usposabljanje naj bi se v šolah, v mladinski organizaciji, preko predavanj delavske univerze (na teh predavanjih običajno ni mladine), v podjetjih in drugod. Novi gospodarski sistem zahte-

va veliko znanja in veliko več od slehernega posameznika. Neusposobljena mladina ne more sodelovati v raznih razpravah v kolektivu in organih upravljanja. Za reševanje težkih in zapletenih problemov ima mladina dovolj energije, potrebno pa ji je tudi znanje. Mladina se mora bolj poglobljati v novi gospodarski sistem, kajti če bo slabo speljan, bo škodil predvsem mladini, saj je vse, kar delamo, namenjeno njej. Nekatere gospodarske organizacije ne gospodarijo dobro. To pa ne gre samo v škodo tiste gospodarske organizacije, ampak tudi komune in vsakega posameznika, se pravi tudi mladine. Osebnih dohodkov dvigajo v nekaterih naših gospodarskih organizacijah hitreje kot proizvodnost. Tako gospodarjenje je nepravilno in kratkovidno.

O takih stvareh odločajo delavski sveti in drugi organi delavskega in družbenega upravljanja, v katerih je še vse premalo zastopana mladina, če pa

je zastopana, je njen glas premalo slišati.

Gostinska mladina je precej zaposlena, kar usvarja morda videz, da ne dela dovolj po mladinski liniji. Zastopnica mladih gostincev in gostink je povedala, da doživlja gostinska mladina pogosto razne nevednosti prav s strani mladine, namreč vinjenih pa tudi treznih mladih gostov. Zaradi raznih žalitev, naslovljenih na mlade gostince, in zaradi nekulturnega vedenja mladincev v gostinskih lokalih se čutijo člani mladinskega aktivna gostincev večkrat prizadeti. Da bi se to stanje spremenilo, je potrebna mladim gostincem pomoč mladinske organizacije pa tudi drugih organizacij.

Dalje so mladinci razpravljali še o mladinski propagandi in tisku, o mladinskih otrovnih brigadah, o športu in mladini, o delu mladine v ostalih organizacijah (tabornikih itd.) ter drugem, medtem ko se je razprava premalo dotaknila problemov mladine na vsi.

SEJA SZDL V RIBNICI

V sredo, 22. decembra je bila v Ribnici seja izvršnega odbora Občinskega odbora SZDL. Uvodoma so razpravljali o volitvah novih šolskih odborov. Ker je starim šolskim odborom potekel mandat, bodo sedaj izvolili nove. Socialistična zveza je angažirana, da pridejo v te odbore razgledani ljudje in bodo s svojim delom v odboru koristili. Prav tako so govorili o zborih volivcev, ki so v teku.

Na dnevnem redu seje je bilo tudi delo krajevnih organizacij SZDL in njihove naloge v sedanjem času. Organizacije so pozivile svojo dejavnost. Na sestankih obravnavajo razne aktualne probleme s svojega področja.

Govorili so tudi o proslavah, ki bodo v počastitev 29. novembra — Dneva republike. Proslave bodo v šolah in večjih krajih. Tako bo v Ribnici proslava

v počastitev praznika 28. novembra, na praznik, 29. novembra, pa bo v Ribnici gostoval moški pevski zbor s Slemen.

Letos bomo še posebno slovesno proslavili 22. december — praznik Jugoslovanske ljudske armade. Na ta praznik bomo zaključili z letošnjimi proslavami, ki so se vrstile vse leto v počastitev 20. obletnice vstaje jugoslovanskih narodov. V Ribnici ter ostalih večjih krajih in šolah

bodo v počastitev 22. decembra akademije in proslave s pestrimi kulturnimi programi. Učenci osnovnih šol bodo pisali naloge, kako so doživljali praznovanje 20. obletnice vstaje. Tri najboljše naloge bodo nagrajene.

Na seji so govorili tudi o dru-

gih aktualnih dogodkih in nalogah Socialistične zveze. V pomoč odboru je bil imenovan poseben politični aktiv, ki bo prenašal naloge SZDL na krajevne organizacije. Aktiv sodeluje pri izvedbi zborov volivcev, prihodnja naloga pa bo uspešna izvršitev letnih konferenc krajevnih organizacij SZDL, ki bodo v decembru.

Seznanili so se tudi s poročilom kontrolne komisije, v katerem je bilo navedeno delo Občinskega odbora Rdečega križa.

V ROKAH SOVRAŽNIKA

MARIJA KRAMAR

Bilo je meseca julija 1944. Na cesti Ribnica-Ljubljana se pomika dolga kolona sovražnikovih oklopnih vozil in tovornih avtomobilov. Domobranci, kateri spremljajo kolono — ob vsakem gib, šepetu še trdneje primejo za orožje in pred očmi se ti posveti puška cev. Na avtu, v katerem se vozimo, nas je 15 političnih zapornikov, nekaj civilistov, kateri gledajo brezbrizno pot pred seboj in 10 do zob oboroženih domobrancev, predvsem domačinov. Kljub temu, daje delavnik, dopoldanski čas, nikjer ne vidiš ljudi, le ob cestnih hišah, kjer se pomika kolona, se odgrne rahlo zavesa — mogoče oči matere iščejo v tem pošastnem sprevedu svoj dragi, ljubeči hčerin ali sinov obraz. Mogoče!

Iz daljave se čuje od časa do časa strel puške. Pozname glas partizanske dum-dumke. 15 parov oči se spogleda, iz petnajstih src se čuje isti vzdih. Neko mlado, komaj 15-letno dekle iz svojih dekliških prs šepče pesem »Hej brigade hitite...«, ostali pa za njo ponavljamo nezasižno, vendar čuječe.

Domobranec s krvoločnim pogledom zareži proti kabini: »Ustavi, nekaj teh partizanskih k... je potrebno pospraviti.« Avto se ustavi. Domobranec Dančen iz Dolenje vasi, kateri je bil vodja našega avta, kriči nad nami, krili z rokami, se zaklinja pri bogu in Rupniku, da nas bo pobil kot pse. Tudi od naše strani nekaj odgovorov »postrelite nas lahko, saj nas imate tukaj, vendar vas je strah, že toliko prelite krvi kliče po maščevanju«. Kolona se pomika naprej. Naša srca še močneje utripajo.

Ko pridemo v Ljubljano se kolona zopet ustavi. Da, tu je blok. Tudi tu stoji domobranec domačin — Kozinčev Jože iz Zapotoka. Pozdravijo se med seboj, spregovorijo nekaj grdih opazk na naš račun — »No, kaj ste nam dobrega pripeljali. Moko iz osvobodjenega ozemlja?« Pogledamo se, saj res, popolnoma smo beli od cestnega prahu, zato taka primerjava. Gnev se odseva iz naših oči. Odgovorim jim »Seveda, moko iz osvobodjenega ozemlja, ker jo na okupirane nimate«. Zopet se vrstijo psovke, žalivke — »prasca, vrget le bom v Ljubljano, da te bodo požrle ribe.« se junakško izusti, drugi domačin iz Brež, kateri je tako vneto služil Rupniku ter ves čas od Ribnice do Ljubljane gledal na vsak naš gib.

Odpeljejo nas v sodniške zapore. Soba 85. Tu nič posebnega. Hrana slaba, dnevno zasliševanje, dnevni sprehoji v krogu sodniškega dvorišča. Po tedenskem zaporu, sem s skupino prepeljana v policijske zapore na Poljanski nasip. Tu je položaj slabši. Hrana še slabša kot na sodišču. Dnevne dvakrat pa tudi petkrat zorožljajo ključi. Velikokrat ponoči nas že iz tako mučnega spanja prebudi rohneči Simonov glas. Prej kot v minuti moramo biti zbrani na dvorišču. Skoro vsi smo le v spodnjih oblekah. Pogled na skupino jetnic je grozen. Po telesu vidiš same maroge, same podplutbe. Zene — dekleta padajo v nezavest. Silne noge Simona, Hlebca, Jenka in drugih se zaletavajo v nas. Več nismo ženske, le še cunje, v katere si brišejo krvoloki svoje umazane škornje. Roke se nam same od sebe kričijo v pesti. V nas je toliko volje, moči, tovarštva, ljubezni in upanja v partizansko zmago, da vsa ponižanja prenašamo brez vsakega tarnanja. Le vzdih iz prs »prokleti psi« gre od jetnice do jetnice.

Vsakodnevno nas v nočnih urah vozijo na zasliševanja. Vozijo nas ponoči, ker podnevi jih je strah, strah jih je ponesne, neuklonljive bele Ljubljane. Vozijo nas kot klavne živino — ne kot zveri v zamreženih kletkah. Ljubljana mi je nepoznana, zaradi tega ne vem, kje smo se ustavili. Nekaj nečloveških besed policajev in že zavijemo na neko dvorišče. Stopnice vodijo v kletne prostore. Luč gori, telefon brni, bunkerju podobni prostori (podmornica, tunel) je hladno sprejmejo. Popolnoma gole stene in betonska tla. Še bolj pošastno sliko pa daje vsemu padec vode. Kje smo? Ali nas hočejo žive uničiti? Posedemo na gola betonska tla. Čakamo, čakamo že zelo dolgo, saj mora biti že dan, vendar mi tega ne vidimo. To si predstavljamo le po izmeni stražarjev. Gledaš le gole stene. Govoriti ne smeš. Na stenah mrgoli podpisov, napisov — z otroško roko je napisano »mama, jaz hočem živeti! Smrt faši... Nekaj teh napisov je skupaj z ometom izpraskanih iz sten. Ne pustijo, da bi videli, kaj so zapisovali tovariši, ki so se nahajali tu pred nami.

Tudi jaz želim nekaj napisati. Vendar pri roki nimam ničesar. Stražar si prižge cigareto in odvrže vžgalico. Komaj čakam priložnosti, da jo poberm. Hočem začeti stavek dokončati... zmu, svoboda narod... vendar ogorek na vžgalici se noče več poznati. Mogoče bo istega dokončal nekdo drugi, ko pride za menoj. Naslonjene druga na drugo malo zadremljemo. Vendar ne za dolgo, zakaj telefon in rezek stražarjev glas nas prebudi. Pripravite se. Odpeljejo nas po stopnicah v I. ali v II. nadstropje. Napetost, čakanje v dežurni sobi. Okno je odprto, vidiš skozi okno v drugo sobo. Ne, to ni soba, to je mučilnica. Slika groze — na mizi leži človek, okoli njega stojita dva policista in z gumijevko udarjata po iznakaženem telesu. V človeku je še življenje. Klic na pomoč, daje temu znak. Stražar, ki me pazi, se nasloni na okno in zakriči: »Kaj na pomoč, udari hudiča, hudiča...«

V mojih očeh se mi zaleskeče solza. Stražar me pogleda in reče: »Tudi tebe čaka isto. Pogledaj, kako se mi naslanjamo s partizansko krvjo.«

Nisem slišala glas policista, ko me je poklical. Sedim na klopi v ušesih pa slišam le glas — na pomoč, pomoč... Šele ko me stražar s puškinim kopitom zadene v bok, se zdramim. Kje sem? Ne morem se spomniti. Vendar ob pogledu na sadistični stražarjev pogled vidim, da to ni bil le privid, temveč resnica. Pripravljena sem na vse. Stražar me popelje v zasliševalno sobo. Za mizo sedi policijski agent. Srce mi vztrepeče. Tudi tega človeka poznam. Tudi on je domačin, doma je iz Otavice pri Ribnici. Mučno je, ozračje je težko. Na privoljeno besedo, da naj se vsedem, se je začelo: rojstni podatki, kraj rojstva, podatki staršev, bratov. Tu je bil šele prvi začetek »En brat ti je crknil v partizanih, drugi se nahaja pri bandi. Ali ne?« »Brat mi je padel kot partizan, ni pa crknil kakor navajate, drugi brat pa se nahaja še kot partizan v NOV, ne pa pri bandi, mu odgovorim.

»Že po dobjenih podatkih sem vedel, s kom bom imel opraviti, vendar mislim sem, da kot ženska ne boš imela toliko poguma za ugovarjanje.« se z nečloveškim glasom zadere na mene. In dalje: moje delo, članstvo SKOJ, KPS, sodelavci itd. itd. Na vsa vprašanja sem odgovarjala le z molkom. Ker je videl, da ne bo dosegel ničesar, je spremenil svoj položaj. Hotel se je iz volka preleviti v jagnje. Nekaj sladkih besed, da me takoj izpustijo, ako svoje delo in sodelavce priznam, ali pa me pošljejo v najhujši lager, ali pa me ustrelijo. Vse to me ni omajalo. Vztrajala sem, da sem delala za OF iz svoje narodne zavesti. Zopet grožnja, zaničevanje, sramotenje in še zapoved stražarju, odpelji jo, naj okusi tudi ona bikovko, se je zaslišanje končalo. Zopet smo čakali noč, da so nas prepeljali nazaj v policijske zapore. S prvim transportom, kateri je odšel v mesecu avgustu, sem med drugimi odšla tudi jaz.

Po prihodu v Beljak so nas odpeljali v Durgangslager. Odšli smo v barako, v takozvano jedilnico. Pripravili so nam nekaj brozge »ajntof«, kakor so imenovali. Posedli smo. Prišel je lagerfurer. Začel je hoditi besno po jedilnici v svoji gestapovski obleki in kričal na nas — seveda v nemškem jeziku. Slovenci so sami banditi, potrebno je vse postreliti

Nadaljevanje na 3. strani

Letni plan so izpolnili:

»KLJUČAVNIČARSTVO«

V podjetju »Ključavničarstvo« Kočevje so 18. t. m. med delom proslavili veliko zmago — izvršili so letni plan proizvodnje za 1961 leto 58 dni, plan realizacije pa 44 dni pred rokom.

Ta veliki uspeh delovnega kolektiva podjetja »Ključavničarstvo« je toliko pomembnejši, ker so to dosegli kljub temu, da je bil plan za leto 1961 zvišan za 10,7 % od lanskega leta in s 15 % zmanjšano delovno silo.

K temu značilnemu uspehu je v veliki meri pripomogla uvedba ekonomskih enot, decentralizacija delavskega samoupravljanja in stalna, živa notranja korekcija organizacije dela.

ČZP »KOČEVSKI TISK«

V četrtek, 23. t. m. je kolektiv ČZP Kočevski tisk Kočevje izpolnil svoj proizvodni in finančni plan za leto 1961. Čeprav je bil plan za 18 % višji od lanske realizacije, so bile po prizadevnosti mlajših novih kadrov in boljše organizacije dela, izpolnjene planske obveznosti 37 dni pred rokom.

Ta delovna zmaga je dala kolektivu novega člana za še večjo intenzivnost dela. Za prihodnje leto nameravajo povečati proizvodnjo še za 30 % od delnem povečanju delovnih mest. S svojo storilnostjo se bodo kmalu približali ostalim grafičnim podjetjem, kar bo prav gotovo še večji uspeh kolektiva v prihodnosti.

Mladinska konferenca v Kočevju 18. novembra (glej članek na prvi strani)

BILANCE letošnjih sejmov

Letošnje mednarodne specializirane sejmne na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani si je ogledalo že blizu 400.000 obiskovalcev.

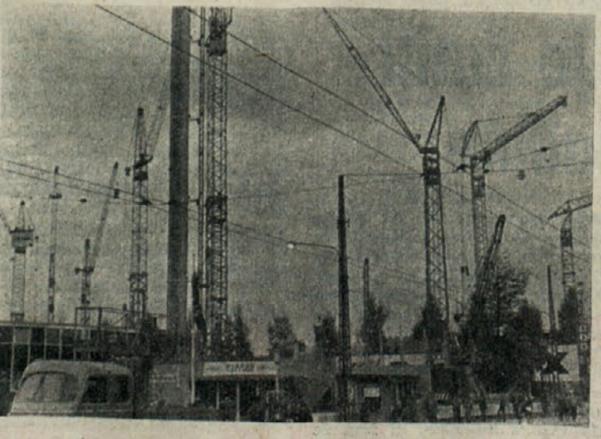
Nedavno tega so na Gospodarskem razstavišču ob zaključku sejmne »Sodobna elektronika« zaprli vse vhode, ki vodijo v prostrane hale Gospodarskega razstavišča. S tem sejmom se je namreč zaključila sezona letošnjih mednarodnih sejmov.

Če pogledamo letošnjo bilanco sejmov v okviru Gospodarskega razstavišča, moramo priznati, da je ta bilanca letos zelo razveseljiva. Letos so bili na GR 4 sejmni, in sicer modni, vinski, gradbeniški in elektronski. Na vseh teh prireditvah je bilo letos prodanih točno 340.458 vstopnic. Seveda pa je število obiskovalcev še precej večje, kajti na tisoče ljudi je lahko prišlo na sejmne brez vstopnic (n. pr. vse tehnične osebe, razstavljavci, udeleženci raznih strokovnih posvetovanj v okviru sejmov, gostje ob otvoritvah itd. (Zato ni pretirano, če trdimo, da se je število obiskovalcev vseh sejmov letos že precej približalo številki 400.000. Največ vstopnic je bilo prodanih na gradbeniškem sejmju (137.276), ki mu sledijo vinski (83.832), elektronski (61.458) in modni (57.890).

Se pomembnejši uspehi kot pri obisku pa so bili letos doseženi glede poslovnih uspehov. Na vseh sejmih je bilo sklenjenih za skoraj 35 milijard dinarjev kupčij. Pri tem nosijo največji delež spet gradbeni (22 milijard), ostali sejmni so nekoliko skromnejši — elektronski (6,2 milijarde), modni (4,2) in

sejmov udeležilo 1.046 domačih in tujih podjetij, ki so prišla iz 18 držav in so razstavljala svoje izdelke na 44.500 kvadratnih metrih površin.

Drugo leto bodo sporedi sejmov na GR še pestrejši, saj bo prihodnje leto v halah in na prostem že 5 sejmov: modni (od 12.—21. jan.), turistični »Alpe-Adria« (od 14.—24. aprila), lesni (od 4.—11. jun.), vinski od 1.

skem razstavišču iz leta v leto pomembnejše mednarodne gospodarske manifestacije, ki jim hitro raste sloves ne samo v domačih poslovnih krogih, marveč v znatni meri tudi v inozemstvu. O tem spet jasno pričča podatek, da se je vseh letošnjih

Maturanti so izbrali teme

Če te dni zaideš v kočevsko knjižnico, vidiš v njej mlade fante in dekleta, ki neustrahovano pregledujejo sezname in si izpisujejo številke knjig. Hitro pomisliš: »To pa niso navadni bralci!« Kmalu je uganka razjasnjena, saj nosi vsak razpoznavni znak — majhen ključek — ki ga nosijo le letošnji četrtošolci. In kaj iščejo? Vire, vire, vire za svoje maturitetne naloge.

Vse kaže, da se bo nova matura obdržala in se je treba zato nanjo tudi pripraviti. Tega se zavedajo kočevski četrtošolci, ki so že začeli pridno iskati vire za svojo maturitetno nalogo. Seveda naletijo pri izbiranju gradiva na najrazličnejše težave, ki jih morajo pogumno premagati. Pri tem jim pomagajo z nasveti njihovi profesorji.

Po novem lahko obdela dijak snov iz katerega koli predmeta — razen predvojaške vzgoje — ki se ga je učil v gimnaziji. Napisati mora maturitetno nalogo, ki obsega najmanj 10 tipkanih strani. Temo, ki jo je obdelal v nalogi, nato pred maturitetno komisijo tudi zagovarja. Razen tega pa piše vsak dijak še slovensko nalogo.

Dijaki izberejo za maturo snov, ki jim najbolj leži in ki jo nameravajo kasneje študirati na univerzi. Namen nove mature je, da se dijak že v gimnaziji odloči za nadaljni študij. Matura je torej le priprava za študij na univerzi. Pri stari maturi je moral delati dijak izpit kar iz petih predmetov in se zato ni mogel poglobiti v enega samega, ki mu je bil najljubši in katerega je nameraval študirati še na univerzi. Prav zaradi tega je nova matura boljša.

Največ nalog bodo pisali iz kemije. Sedem bodočih kemikov si je izbralo sledeče teme: Aluminij, Zlathne kovine, Glavne vrste anorganskih kemičnih spojin, Zgradba materije itd. Tako velikemu številu nalog iz kemije se ne smemo čuditi, saj je prav kemija veda bodočnosti, pa tudi v Kočevju gradimo kemično tovarno, ki bo potrebovala strokovnjake.

Za fiziko so se odločili trije kandidati, njihove teme pa so: osnovni optični pojavi s poudarkom na fizikalni optiki, Uporaba vodne energije in gibanje satelitov. Prirodopis zanima predvsem tiste, ki nameravajo študirati medicino. Temu primerni so tudi njihove teme: Protoplazma — nosilec življenja, Vpliv hormonov na postembrionalni razvoj pri človeku.

Marsikdo se zanima za razvoj kočevske občine. Za primer dve temi: Industrijski obrati na Kočevskem in Razvoj športa na Kočevskem. Zanimivi temi sta si izbrala tudi dijaki, ki se zanimata za arhitekturo: Razvoj arhitekture v renesansi in Oris

SREČA V NESREČI

V četrtek ob 22.15 je nastal požar v stanovanjski zgradbi na Reški cesti 7a. Da ni nastalo večje škode, je zasluga stanovalec, ki so požar pravočasno opazili in pogasili. Požar je nastal zaradi gradbene napake, ker je bila dimnovodna cev izpeljana mimo dimnika pod slepi pod na podstrešju.

NADMORSKA VIŠINA IN ŠPORTNI REZULTATI

Športni zdravniki so opazili, da so dosežki v nekaterih športnih panogah odvisni od nadmorske višine. Sprememba nadmorske višine najbolj prizadene atlete, ki so trenirali v kraju z nizko nadmorsko višino, a tekmujejo nekaj sto metrov višje. Če ne trenirajo nekaj časa v novih pogojih, bodo njihovi rezultati slabi. Strokovnjaki so na to dejstvo opozorili vodje in organizatorje tekmovalcev.

Napad na sovražnikovo topništvo

Sovražnik, ki je prodiral iz Ljubljane proti Novemu mestu, je bil zaustavljen malo naprej od Kočevja. V trikotniku Livoid-Mozelj-Stalcarji je bila večja sovražnikova topniška enota. »Diverzantska« enota je dobila nalogo, da odkrije topovsko enoto in ji prizadene čimveč izgub. — Tako je bila predpostavka za vajo kočevskih rezervnih oficirjev in podoficirjev. »Diverzanti« so bili rezervni oficirji in podoficirji, »sovražnik« oziroma »sovražno topništvo« pa neka redna vojaška enota, ki je imela slučajno tukaj vaje in katere prisotnost so izkoristili člani ZROP za kombinirano vajo.

Komandir »diverzantske« enote, ki se je nahajal pri Stalcarjih, je poslal izvidnike, da bi ugotovili razpored sovražnikovega orožja, število ljudi ter položaj štaba in ostalih delov enote. Izvidniki so ugotovili, da ima

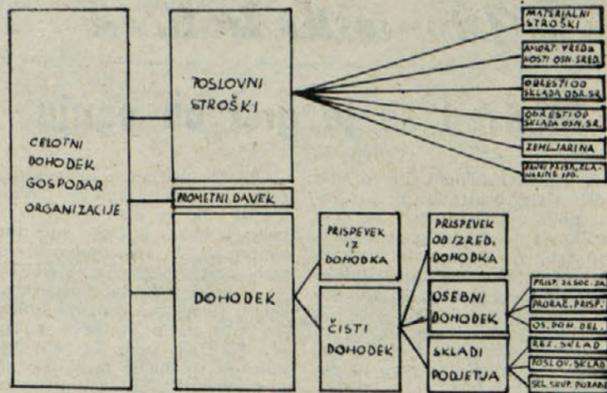
sovražnik razpostavljene topove od Črnega potoka proti Mozlju, štab in RK pa sta v gozdu pri Črnem potoku. Komandir »diverzantske« enote je razdelil enoto na tri grupe: prva je zavzela položaj v sredini in je imela nalogo poslati v zaledje 3 bombaše, ki naj bi uničili ali onesposobili nekatere objekte, orožja ali ljudi; druga skupina naj bi zavzela položaj lepo od prve in napadala le demonstrativno, da bi privlekla nase pozornost; tretja skupina pa naj bi s pomočjo diverzantov iz Črnega potoka uničila štab.

Potek akcije: Druga skupina je v temi malo zašla in ko je hitela, jo je sovražnik predčasno odkril in napadel. Ker je imela ta skupina nalogo samo pritegniti pozornost sovražnika, ta napaka ni bila odločilnega pomena. Od prve skupine sta se prebila mimo sovražnikovih straž le dva bombaša, ki jima je uspelo izvršiti nalogo. Tretja skupina je opravila nalogo najbolje, saj ji je s pomočjo diverzantov

iz Črnega potoka uspelo popolnoma neopazno obkoliti štab (ki sploh ni pričakoval, da ga bodo v gozdu odkrili) in vreči bombo (petardo) prav v komandni šator.

Vaja je zelo lepo uspela. Pohod »diverzantske« enote (rezervnih oficirjev in podoficirjev je bil discipliniran in prikrit, kot da gre zares. (Nekateri rezervni oficirji so po vaji priznali, da celo med vojno niso bili tako previdni.) Prav zato so se »diverzanti« lahko približali »sovražnim« stražam (redni vojaški enoti, ki je imela tu vaje) na 30, 20 m in še bliže, da so povsem razločno slišali pogovor straž, ki so slutile, »da se nekaj pripravlja«.

Po vaji, ki je trajala od 17. (takrat se je začel pohod od Stalcarjev) do 19. ure (konec napada) so napravili »diverzanti« in »sovražniki« v gostilni v Črnem potoku miting. Lepo izvedena vaja bo ostala vsem še dolgo v spominu in takih vaj si rezervni oficirji še želijo.

Kako delimo sredstva

Celotni dohodek gospodarske organizacije (podjetja) sestavlja vrednost prodanega blaga in opravljenih storitev po izdanih računih ter druge vrednosti, ki jih doseže podjetje v svojem poslovanju. Na grobo razdeljeno sestavljajo celotni dohodek: poslovni stroški, prometni davek in dohodek.

Poslovne stroške sestavljajo stroški za material, amortizacija (vrednostni odpis) osnovnih sredstev, obresti od poslovnega sklada (oziroma od bivšega sklada osnovnih in obratnih sredstev), zemljarina in drugi prispevki (med njimi tudi članarine itd.).

Prometni davek je prav za prav instrument za urejanje trga. Za gospodarsko organizacijo pomeni dajatev, ki se obračunava od vrednosti proizvoda.

Dohodek se deli še naprej. Najprej se od njega odvede **prispevek od dohodka**, ki je namenjen za splošno družbene potrebe. S tem prispevkom se izvaja obračun med gospodarsko organizacijo in družbo. Ostane nam **čisti dohodek**, ki pa še ni tako čist, ker je treba od njega odvesti še **prispevek od izrednega dohodka**. Ta prispevek je bil uveden pred kratkim zato, da bi zajel takozvani ekstra profit, se pravi dobiček oziroma dohodek, ki ga podjetje ni ustvarilo po svoji zaslugi.

Ostane **čisti dohodek**, s katerim razpolaga delavski svet oziroma delovni kolektiv. Prav zdaj nekatera podjetja sprejemajo, nekatera pa so že sprejela pravilnike o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov. S tem, ko delovni kolektiv določa koliko čistega dohodka bo šlo na osebne dohodke in koliko na sklade, določa kolektiv hkrati, kako se bo podjetje razvijalo, moderniziralo, kako bo proizvajalo po nižjih stroških in s tem kakšni bodo osebni prejemki članov delovnega kolektiva sedaj in v bodočnosti. Se pravi, da delovni kolektiv povsem samostojno določa razvoj svojega podjetja. Od bruto osebnega dohodka se potem odbijajo še razni prispevki (za socialno zavarovanje, proračunski prispevek, dopolnilni proračunski prispevek itd.).

Sredstva za sklade podjetja pa se razdelijo kot določa pravilnik podjetja na **poslovni sklad** (za osnovna in obratna sredstva, se pravi za stroje, investicije, surovine itd.), **sklad skupne porabe** (za stanovanja, obrate družbene prehrane — skratka za družbeni standard in na **rezervni sklad**, katerega sredstva porabljajo podjetja za premostitev raznih težav, ki nastajajo v poslovanju.

Z risbo in opisom smo nameravali delovnim ljudem zelo zgoščeno prikazati, kako se dele sredstva, ki jih oni ustvarjajo, o katerem delu odločajo že oni sami in o katerem delu odločajo predpisi. Z vedno večjim splošnim znanjem, razgledanostjo in sposobnostjo vsakega posameznika, bo vsak posameznik oziroma delovni človek lahko razsodil in odločil o vedno večjih stvareh, o katerih odločajo še predpisi.

BESEDA O »SUHI ROBI«

Suha roba v Ribniški dolini ima že večstoletno tradicijo. Le-ta se je prenašala iz roda v rod. Danes nimamo namena pisati o zgodovini suhe robe temveč o podjetju »Suha roba« Sodražica, ki odkupuje in prodaja suho robo po domovini in v tujino.

Trgovsko podjetje »Suha roba« je bilo ustanovljeno kmalu po osvoboditvi. Nekaj časa je poslovalo tudi v okviru Trgovskega podjetja DOM Ljubljana, leta 1956 pa se je osamosvojilo.

Podjetje se lepo razvija. Šteje devet članski kolektiv, ki se trudi, da bi bil tempo razvoja čim hitrejši. Kakor lani, tako bo tudi letos, kljub nekaterim objektivnim težavam, ki so nastale med letom, ustvaril nad 100 milijonov prometa.

Kot že samo ime pove, se bavi podjetje izključno z odkupom in prodajo izdelkov domače obrti — suhe robe. Njen delokrog zajema Ribniško dolino, del Notranjske in nekatere druge kraje. Odkupuje vse vrste izdelkov suhe robe in lesne galanterije. Izbor blaga je zelo pester.

»Suha roba« usmerja izdelovalce za izdelavo artiklov, po katerih je na tržišču povpraševanje. Nekateri izdelovalci so se specializirali za izdelavo izvoznih artiklov — kuhalnic, lopatic itd. in jih izdelujejo v velikih količinah. Kupci so v Ameriki in drugje.

Podjetje se trudi, da bi bil asortiman čim večji, ker ve, da marsikomu predstavlja izdelovanje suhe robe vsakdanji zaslužek. S tem opravljajo podjetje pomembno nalogo. Ljudje, ki se preživljajo s suho robo, bi morali iskati zaslužek izven svojega kraja. To pa bi bilo marsikomu težko, ker ima skoro vsak kos zemlje. Suha roba dopolnjuje kmetijstvo in živinorejo in jim omogoča preživljanje doma.

Zavzeli bi preveč prostora, če bi hoteli naštetati vse izdelke, ki so na seznamu podjetja »Suha roba«. Najpomembnejše mesto zavzemajo obodarski izdelki in žične tkanine, zatem posodarski in podnarski izdelki, kuhalnice, žlice, pletarski izdelki, lesna galanterija itd.

Nekateri izdelki so še ohranili stare prvine, drugi pa so se prilagodili potrebam in okusu potrošnikov. Spričo izbire raznovrstnega blaga iz plastične mase odkupuje podjetje samo solidno robo, ki je lepa na oko in praktična za uporabo.

Pa še nekaj besed o nagrajevanju v kolektivu. Le-to jim urejata pravilnik o delitvi osebnega dohodka in pravilnik o delitvi čistega dohodka. Oba pravilnika je delavski svet, ki ga sestavlja celoten kolektiv, sprejel že v oktobru. Da bi povečali sklade podjetja, so določili 40 odstotkov od ustvarjenega dohodka za sklade, 60 odstotkov pa za osebne dohodke. Potrebe po ureditvi skladišč so velike. S sredstvi, ki jih bodo ustvarili, bodo tudi to uredili.

Rekli smo že, da se podjetje trudi za povečanje prometa. To pa ni odvisno samo od delovnega kolektiva, temveč od vseh izdelovalcev in sodelovanj z ObLQ Ribnica. Le-ta namerava kmalu izdati odlok, ki bo urejal promet s suho robo tako, da suha roba ne bo več vir pretiranih dohodkov nekaterih posameznikov. Ko se bo usmeril vseh odkup suhe robe preko podjetja, bodo imele od tega korist tako podjetje in ljudski odbor ter skupnost v celoti.

Skušali smo vam v skopih okvirih prikazati vlogo »Suhe robe«. O podjetje ima lepo perspektivo. Ribničani Urban, ki ga posebejla podjetje »Suha roba«, še ne bo tako kmalu prenehel s svojo dejavnostjo.

V rokah sovražnika

(Nadaljevanje z 2. strani)

in Slovenijo oz. Jugoslavijo naseliti z nemškimi življem. Pošiljamo vas v najhujša taborišča smrti, od koder se ne boste vrnili nikdar. Alles banditi, banditi... Ali je res? Nisem mogla verjeti svojim očem, da je ta človek, kateri si je nadel kljukasti križ Slovenec, da je moj domačin, saj je doma iz Dolenjih lazov pri Ribnici.

Ali res povsod srečujem med krvoloki le domače izrodke. Zamislil sem se. Se danes ne morem verjeti. (Ta človek je šel pred vojno v Avstrijo za zastužkom s suho robo. Tu ga je zatekla vojna. Oblekel je nemško — gestapovsko uniformo, odšel na fronto, kjer je bil ranjen in poslan v zaledje. In sedaj je tu.

Prenočimo v lagerju. Zjutraj priprava za odhod. Naprej, naprej. Lager obišče Kovačev Jože, prav tako domačin. Drži se svojega posla — rešetari. S svojo glavo jamči domačinu iz Dolenjih Lazov, da »nismo nevarni«, ter da naj nas obrzdi v lagerju. Kljub velikemu oklevanju, ko že stojimo v vrsti, nas pokliče: Vero, Maro in mene, da ostanemo na delu v tem lagerju. Vesela na eni strani, da bom ostala čim bližje domačih gozdov na slovenski — koroški zemlji, žalostna po drugi strani, da bom morala dnevno srečevati zver v človeški podobi. Udala sem se usodi. Življenje gre naprej. Dobimo zvezo s koroškimi aktivisti. Delamo kolikor moremo v korist NOB. Sabotaže, nedelavnost in pod. se odvija svojo pot. 27. aprila 1945 zagorijo kresovi po vrhovih gora. Danes je obletnica OF. To vemo, vendar pa nas lagerfürer v trenutku, ko se krvoločna nemška zver že steguje, hoče preprečevati, da ti kresovi pomenijo — nemško zasoge. Drugi dan se razširi novica, da je ponoči iz »jager kasarne« odšlo v partizane skoraj vse vojaštvo. V nas veselje, želja po svobodi. Želimo čimprejšnjega konca. Ne morem se vzdržati, da ne bi vprašala lagerfürerja, če tudi to pomeni njihovo zmagalo. Samo njegov pogled ga izda, da je pred vrati poraz Nemčije, zakaj odgovora ni. Strumno se zasuka na pohabljeni nogi in odide v svojo pisarno. S tem smo tudi me: Vera Bregar, Mara Rus in jaz po skrivnih poteh begnile in prišle v Ljubljano ravno v času, ko je NOV vkorakala v našo prestolnico. Na nekem vrtu smo natrgale naračje cvetja in med drugimi tudi me pozdravljale naše junake, oni pa so pozdravljali nas. Da, bilo je meseca julija 1944.

Po novi, beli cesti

Nebo je bilo pokrito z oblaki. Bilo je pusto novembrsko vreme, ko pride sonce le redkokdaj izza oblakov. Ljudje so hiteli s pripraviljanjem drv. Zima bo zdaj, zdaj prišla...

Bil sem eden izmed potnikov, ki smo nekega novembrskega dne potovali po službeni poti v Ljubljano. Cesta je bila slaba, zato smo bili še bolj čemerni. Takoj, ko smo prišli iz Velikih Lašč, je naš avtomobil zavozil na široko, belo cesto. »Glej no«, smo dejali in bili takoj boljše volje, »saj tu je že nova cesta!« Čeprav še ni dograjena, položiti bo treba še plast asfalta, nudi že sedaj veliko bolj udobno vožnjo, kot pa stara izvožena in krivuljasta.

Po novi cesti smo se vozili do Raščice, če odštejem tista dva odvoza pred Raščico, ker betonska mostova še nista popolnoma dograjena.

Na desni strani Raščice se je belila nova cesta. Žal še ni sposobna za promet, zato uporabljajo zaenkrat vozniki še staro cesto. Kar neprijetno nam je bilo voziti po stari cesti. Počakajmo, kmalu bo boljše.

Na drugi strani Raščice se nova cesta spoji s staro. Res, nova cesta še ne zasluži upravičeno tega imena, toda vsak dan dobiva drugačno podobo, vsak dan je gradbišče bolj podobno novi cesti. Od tu do Turjaka, je eno samo veliko gradbišče. Od jutra do večera brne različni gradbeni stroji, buldožerji s svojimi velikimi, jeklenimi tipalkami rijejo po zemlji in kamenju. Stroji in ljudje spreminjajo zamisli in traso v pravo, široko, belo cesto. Vsak dan je bližji veliki dogodek, ko bo nova, moderna cesta dograjena. Letos še ne, drugo leto pa bo ta odsek ceste od Velikih Lašč do Turjaka v celoti izročen svojem namenu.

Meter za metrom, kilometer za kilometrom in nova cesta bo povezala kraje od Ljubljane do Kočevja. Potovanje po njej bo mnogo udobnejše in hitrejšo kot po stari.

Gradnja mostu na odseku ceste Turjak — Velike Lašče na Rašci

O Koprivniku in Koprivničanih

V naši vasi živi 212 ljudi. 57 je zaposlenih, 47 nezaposlenih (gospodinje in upokojenec), otrok pa je kar 108. Največ jih je zaposlenih pri Kmetijski upravi v Koprivniku. V vasi imamo trgovino, šolo, gostilno in pomožno pošto. Najmočnejša organizacija v vasi je SZDL, ki ima 93 članov. V vasi so še organizacija RK, aktiv LMS, prostovoljno gasilsko društvo in osnovna organizacija ZK. Sola ima šolski odbor, v vasi je hišni svet (eden za vso vas), ter vaški oziroma krajevni odbor.

Letos spomladi je SZDL napravila anketo, da bi ugotovila, česa si vaščani najbolj želijo. Največ želja je bilo, da bi imeli čimprej urejene hiše oziroma stanovanja, sledijo želje po otroški varstveni ustanovi (vrtec), obratu družbene prehrane s točilnico, kinopredstavah (vsaj enkrat na teden) in stalnem prevozu do Kočevja. Na sestankih SZDL so člani predlagali še, naj bi uredili kanalizacijo, vodne črpalke ter postavili nekaj javnih luči. Vaščani si žele tudi predavanje iz različnih področij, saj jih zanima prav vse.

STANOVANJA smo že začeli urejati, ker pa ni bilo letos na razpolago dovolj sredstev, bomo nadaljevali z delom prihodnje leto. KGP je prispeval za ureditev stanovanj 3 milijone dinarjev. Uredili smo v glavnem zunanje lice hiš, kmetijska uprava pa je adaptirala svojo stavbo. Letos smo napravili tudi več za olepšavo vasi kot vsa druga leta. Odstranjevali smo ruševine očistili vas in nasadili okrasno drevje. Skopali smo tudi jarke za vaško kanalizacijo.

OTROŠKA VARSTVO. USTANOVA (VRTEC) je nujno potreben, saj se zdaj pode otroci po vasi brez nadzorstva in je prišlo zato že do več nesreč. Od skupno zaposlenih vaščanov je nad 30 odstotkov žena, med sezono pa so zaposlene vse žene in nimajo časa, da bi se posvečale dovolj otrokom. Prostor za vrtec je, potrebna je še oprema in oseba, ki bi pazila na otroke. O vrtcu je razprava na vseh sestankih, saj starši, ki imajo več otrok, ne bi zmogli visoke oskrbnine — prav tem pa je vrtec najbolj potreben.

V šolski dvorani imamo tudi **TELEVIZIJSKI APARAT**, ki nam ga je kupilo KGP hkrati s 70 stoli in omarico. Televizijske predstave vaščani radi obiskujejo, ker je to edino razvedrilo in kraj, razen gostilne, kamor lahko zahajajo. Urediti bi morali še **ODER**, na katerem bi imela lahko mladina razne prireditve, kakor jih je včasih že imela. **SOLSKI ODBOR** bi se moral bolj zanimati za delo v šoli, saj starši negodujejo, da se otroci malo naučijo.

Člani SZDL in vaščani smo zelo hvaležni občinskemu ljudskemu odboru, občinskemu odboru SZDL, občinskemu odboru RK ter Okrajnemu odboru RK za vso pomoč, ki so nam jo nudili letos pri urejevanju vasi. Obljubljamo tudi, da bomo s prostovoljnimi delom še naprej pomagali urejati vas ter reševati ostale probleme, ker bo le tako na vasi življenje za nas same prijetnejše.

MODERNI VNUK

Vnuk: »Dedek, če mi izračunaš to nalogo z ulomki, ti bom razložil kaj je zvočni zid.«

Pionirski kotiček

Medved se je grel ob ognju

V lepem sončnem dnevu smo odšli stric, bratranec in jaz lovit polhe na Grintovec. Ko smo prišli na mesto, smo se odpravili vsak na svojo stran nastavljal pasti. Ko sem končal delo, sem se hitro vrnil spet na določeno mesto, kjer sta stric in bratranec že zakurila ogenj in pokrivala krompir za žerjavico. Sonce je zatonilo za goro in postalo je hladno. V gozdu je postalo tiho, sedeli smo ob ognju se šalili, ter jedli pečen krompir.

Ob 22. uri smo šli pogledat pasti in dobili trinajst polhov. Vrnili smo se spet k ognju in pekli jabolka. Pozneje smo tudi zadremali in se prebudili ob treh zjutraj. Jaz in stric sva šla skupaj pogledat pasti, bratranec je šel pa v drugo smer. Ko sva prišla do prve bukve, sva zaslišala sovo, ki je hotela potegniti polha iz pasti. Ko namu je začutila, je še bolj zavreščala in odletela. Malo sva se prestrašila in pogledala še ostale pasti. Dobila sva štiri polhe.

Pionirji šole J. Ješko v Kočevju pred poukom

Lep primer tovarištva

Vodnik nam je povedal, da bomo šli na izlet. Utaborili se bomo na jasi pod vinogradi. V nedeljo zjutraj smo se odpravili na pot. Bil je lep dan. Stopali smo po gozdni stezi proti cilju. S tovariši smo zavzeto opazovali naravo. Končno smo prišli do jase. Po kratkem počitku in prigrizku smo začeli postavljati šotor. Med nami je bil tudi Franček. Sibek in bolehen fant.

Nismo ga marali v svojo družbo. Zdel se nam je premalo pogumen. Ko smo postavili šotor, smo šli po drva. Pridno smo delali. Nenadoma nas je vznemirila novica, da je Milan padel v jaso. Takoj smo odhiteli na mesto nesreče. Jama, v katero je padel Milan, je bila precej globoka in ozka. Slišalo se je uporno klicanje na pomoč. »Kdo ga bo rešil?« smo se

Ko sva se vračala spet k ognju, sva že od daleč opazila, da pri ognju nekdo leži. Misli sva, da nas je obiskal kak drugi polhar. Ko je prišel še bratranec, smo se počasi bližali ognju in spoznali, da je medved. Ker nismo hoteli imeti z njim opravka, smo se vrnili domov. Skupno smo ujeli 22 polhov. Zelim, da bi bilo drugo leto še več polhov.

Anton Fabjan,
šola J. Šeška, Kočevje

Dogodek v gozdu

Do šestega leta starosti sem živela v majhni kostelski vasi. Naša vas je štela okrog trideset hiš. Med njimi je bila tudi moja rojstna hiša. Imeli smo nekaj kmetije, majhno, eno kravo itd. Živeli smo bolj revno.

Ker je oče umrl, je morala mati delati, da je preživljala mene in brata. Spomladi in v jeseni smo hodili jaz, brat in mama v gozd grabiti listje. Tako je bilo tudi nekega vročega spomladanskega dne, ko smo odšli v gozd na delo. S seboj smo vzele kravo, voz in druge potrebščine. Ko smo bili v gozdu, ki se je imenoval »Laz«, je brat privezal kravo za voz, jaz sem se usedla v travo in pela. Mama in brat sta grabila listje. Ko sem pesmico končala, sem začutila, da mi po nogi leze nekaj strašno mrzlega. Pogledam in vidim strašno velikega modrasa. Od strahu sem zavpila na vse grlo.

Pismo pionirjev iz Amerike

Dragi pionirji, bralci naših »Novic«! Znano vam je, da je v širnem svetu še veliko naših rojakov, Slovencev, Hrvatov, Srbov, Črnogorcev in Makedoncev, ki so morali še v času pred prvo in drugo svetovno vojno, zapustiti našo domovino, ker do-

ma niso imeli pogojev za svoj življenjski obstoj. Po različnih državah v svetu, so našli ti rojaki svojo drugo domovino. Svo-

»Dragi urednik!

Priloženo Ti pošiljava naročnino za eno leto lista — Kočevske Novice — Nahajava se daleč proč od Tebe, pa Ti odkrito poveva, da na našo staro domovino nisva in ne bova nikoli pozabila.

Pozdravljava vse sorodnike in prijatelje ter želiva vsem srečno in uspeha polno Novo leto 1962.«

Odgovor urednika:

»Dragi Darko in Silvia! Zelo me je razveselilo vajino pismo. Tudi vsi naši pionirji ga bodo veselili, ker radi berejo in pišejo v Novice. Oglasita se še kaj iz daljne Amerike, vaše prespevke bomo radi objavili.

V svojem imenu in v imenu vseh vaših sorodnikov in prijateljev, kakor tudi naših pionir-

Silvia Perovšek, učenka 3. razreda St. Vitas šole, Cleveland, Ohio, U. S. A.

je prve domovine pa naši rojaki ne morejo nikoli pozabiti. Vedno se je radi spominjajo, kot kraj svoje mladosti. Naše vasi, mesta, travniki, polja, gore in planine, kakor tudi naši ljudje, so zanje tista velika ljubezen in hrepenenje, da se vedno radi vračajo v domovino svoje mladosti. Mi, ki ljubimo in gradimo našo domovino smo veseli, da v njej živimo in tudi naši rojaki v tujini se veselijo naših uspehov.

Ti naši rojaki učijo tudi svoje otroke ljubiti našo domovino, ker so tudi ti otroci del našega rodu, del naših narodov.

To nam dokazuje pismo, ki smo ga prejeli od dveh pionirjev iz Clevelanda, ZDA. Pismo se glasi:

Darko Perovšek, učenec 6. razreda St. Vitas šole Cleveland, Ohio, U. S. A.

jev, se vama zahvalim za čestitke in želim vama in vajinim staršem in našim rojakom srečno in veselo novo leto 1962.«

Urednik

Nagradna križanka

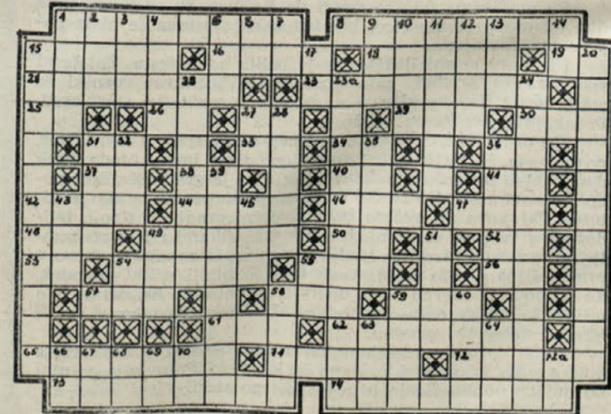
Objavljamo nagradno križanko »29. november«, za katero je razpisanih 5 nagrad. Med reševalce, ki nam bodo poslali do 4. decembra do 10. ure dopoldne pravilno rešene križanke in bodo izžrebani, bomo razdelili naslednje nagrade:

1. nagrada 2000 din,
2. nagrada 1000 din,
3. do 5. nagr. pa lepa knjiga.

Rešitve pošljite na naslov: Uprava »Novic«, Kočevje, Ljubljanska c. 14 a, pp 39. Na spodnji levi del ovitka (kuverte) napišite: Križanka. Premalo frankiranih pisem ne bomo sprejemali, nerazločno pisanih in popravljenih križank pa ne bomo upoštevali pri žrebanju. Križanke lahko oddaste tudi na upravi našega lista. Izid žrebanja bomo objavili v naši naslednji številki.

glasnik; 57. ocena; 58. kratica za visok akademski naslov; 59. podzemeljski hodnik; 61. gradbeni material; 62. sosedna država; 65. priprava za pogovornje; 66. začetni imena in primka ruskega pripovednika (Peter Veliki); 7. vzklík priganjanja; 9. dvojica; 10. majhen severnoameriški medved; 11. poškodovati; 12. mesto pod Fruško goro; 13. glavno mesto sosednje države; 14. kratica za mlajši; 15. delavski razred; 17.

Navično: 1. pristanišče v Alžiru, na poseben način obdelan; 2. velika posoda; 3. vrtni hišici; 4. jugoslovanski šahist; 5. zgodbeni imena in primka slovenskega pisatelja in dramatika (Svet na Kajžarju, Na kmetih); 28. zgodovinsko mesto v dolini Vrbasa, kjer je bilo II. zasedanje AVNOJ; 31. najvišja točka, 32. makedonsko kolo; 35. mesto v Bosni (I. zasedanje AVNOJ); 36. kratica najvišjega zakonodajnega in izvršnega predstavniškega telesa Jugoslavije med NOB; 39. nenapačna, prava; 43. oblika starega veznika; 45. žensko ime; 49. jeza; 51. visok, ošaben; 54. začetnici podpredsednika Zveznega izvršnega sveta; 55. oznaka za neznanca; 58. vedno enaki, prav taki; 59. poškodba; 60. žlezasti organ za proizvodnjo mleka; 63. atletska disciplina; 64. uživna hrana; 66. znižana glasbena nota; 67. nota iz solminizacije; 68. začetni imena in primka nemškega zdravnika, utemeljitelja zdravljenja s serumi; 69. soglasnik in samoglasnik; 70. kratica za lažje glasbeno delo; 72 a. kratica za ljudsko knjižnico.

Vodoravno: 1. nasilno zavzet, zavojevan; 8. zdravim, kirurško interveniram; 15. čistiti perilo; 16. najmanjši delec snovi; 18. leptopis; 19. neločljiva soglasniška skupina; 21. brisan z radirko; 23. kmetijski strokovnjaki; 25. osebni zaimek; 26. kratica za dolžinsko mero; 27. zaporedni črki abecede; 29. glas ure, popolnoma zraven, 30. gol, brez obleke; 31. prišlov časa; 33. veznik; 34. začetek abecede; 36. arabski žrebec; 37. oranje; 38. kratica na receptih; 40. grška črka; 41. osebni zaimek; 42. naš voditelj; 44. prebivalec evropske države; 46. medmet; 47. uradna kratica naše države (brez J); 48. žensko ime; 49. debeli kamni; 50. glasbena nota; 52. glej 25 vodoravno; 53. grška črka; 54. domača žival; 55. del dneva; 56. soglasnik in samo-

SESTRICA
Prosila sem mamico, da bi rada sestrico. Sedaj jo imam, se rada z njo igram. Zelo je še majčkena, ime ji je Ljubica
- Klepec Vanda,
2. r. Osn. š. J. Šeško

Šolski Vseved se oglaš

Mnogokrat sem že čital v Novicah razne spise o pridnih učencih, ki so tako lepo zveneli. Zato sem stopil v šolo in pogledal, kako se učijo naši pionirji. Že je zazvonilo, hitro stopim proti mlečni kuhinji. Tam sem zagledal polen lonce čaja in kruh z namazano pašteto. Gledam in vonjam duh dobre malice. V tistem trenutku se odpro vrata in pionirji so hiteli na malico, ki je večini dobro teknila, med njimi so bili pa tudi taki, da so jo odvrgli na travo pred šolo.

Prišel sem potem v razred in se skrili v zadnji klopi, da me nihče ni opazil. Videl sem, da so pionirji učiteljico površno pozdravili. Pričela se je učna ura zemljepisa, da sem se tudi jaz pogledal v reke in vode Jugoslavije. Motili so me pa učenci, ki so kar naprej klepetali potihom med seboj in risali neke karikature o »kavbojskem šerifu«.

Ko je učna ura minula, sem odšel tja, kjer hodijo vsi pionirji. Tam se je pojavil gost dim in sem mislil, da gori. Pogledal sem čez rapoko in videl, kako kadijo, eni cele cigarete, drugi pa čike. Od dima me je tako dušilo, da nisem mogel več prestajati in sem pobegnil na hodnik, da sem prišel do zraka. Ko

sem bil že na cesti, sem se ustavil in pogledal nazaj v šolo, pa se je še vedno kadilo. Zato sem jo hitro ucvrl proč od šole. Po poti sem sklenil, da bom še obiskal kako šolo, kjer me pionirji ne bodo tako okadili, kakor so me pri mojem prvem obisku.

Pionirski Vseved

ALKOHOL — SOVRAŽNIK ČLOVEKA

Ta mesec je »Mesec boja proti alkoholu«. Po šolah in drugih imamo razna predavanja o škodljivosti alkohola za človeka in o nesrečah, ki jih je povzročil alkohol.

Alkohol je predvsem škodljiv za zdravje. Zaradi alkohola se zgodijo razne prometne nesreče. Alkohol pa povzroči tudi pretepanje po gostilnah. Večkrat se pijanci stepejo tudi na cesti in tako odvzamejo delovnim ljudem spanje.

Zaradi alkohola pa nastane tudi družinski prepri. Pijančevanje preprečujejo predvsem šoferjem in delavcem pri strojih. Vinjeni šoferji prevračajo sebe in druge potnike. Človeka, ki je nesposoben za delo, mora vzdrževati družba. Nesreča pa večkrat zahteva tudi žrtve. Zato naj šoferji in drugi delavci, ki odgovarjajo za življenje drugih, ne uživajo alkoholnih pijač.

Krkovič Jožica,
6. r. o. š. Kočevska Reka

KINEMATOGRAF SO AVTOMATIZIRALI

V Chicagu v ZDA so pred kratkim odprli prvi popolnoma avtomatizirani kinematograf. Obiskovalec tega kinematografa vrže pred vstopom v dvorano v neki avtomat nove in sprejme vstopnico, na kateri so nekakšne luknjice. Na vsakem sedežu je zareza, v katero se lahko vtakne posebej preluknjana karta in šele potem se sedež odklopi. Tudi predstava je avtomatizirana, tako da zadostuje le en uslužbenec, ki pazi na vse naprave.

Imeli smo pionirsko konferenco

Pretekli četrtek smo imeli pionirji osnovne šole Vas-Fara svojo redno pionirsko konferenco. Podali smo obračun dela. V preteklem letu smo bili zelo delavni. Poleg učenja smo zbirali stare predmete za šolski muzej; delala sta tudi šahovski in lutkovni krožek, sodelovali smo pri

pionirskih igrah, prirejali smo izlete in tekmovanja ter skrbeli za pester program pri proslavah in zabavnih prireditvah.

Na konferenci smo izvolili nov pionirski štab in si zadali naloge za to šolsko leto z željo, da bi jih uspešno izpolnili.

Učenci os. š. Vas-Fara

Učenci iz šole Vas-Fara čakajo na avtobus

Naša šola

V Predgradu imamo lep Zadrudni dom in v njem je tudi naša šola. Če pogledamo zidove te hiše vidimo, da so zelo debeli in stari. Tudi zgodovina teh zidov je zelo zanimiva. Moj dedek je že precej star, zato sem ga prosil, naj mi kaj pove o tej stavbi. Dedek mi je začel takoj

pripovedovati. Povedal mi je, da je na tem mestu, kjer sedaj stoji Zadrudni dom, bil v prejšnjih časih gradič kneza Auersperga. On je imel tu veliko polja in gozdov. Med vojno so se hoteli v to hišo preseliti belogardisti, zato so ga partizani zažgali. Po vojni pa so vaščani z udarniškim delom zopet vse popravili.

Koprivec Peter,
3. r. osn. šole Predgrad

Dež, ki je povzročil poplave

Iz novomeške bolnišnice sem se z avtomobilom odpeljal po lepi beli cesti proti Kočevju. Med vožnjo sem videl, kako je reka Krka prestopila bregove in poplavila njive, travnike in vrtove. Voda je pridrla v neko vas in pobrala vse predmete ter jih pustila na drugem bregu. Vaščani so se morali voziti s čolnom, če so hoteli priti do sosed ali pa v trgovino.

Tudi reka Rinža je ponekod poplavila njive in travnike. Ljudem in kmetovalcem je napravila veliko škodo.

Slavko Romih,
šola M. Bračiča, Kočevje

Pred šolo v Sušjah pri spomeniku

Delo v TVD Partizan Kočevje

No prvem kongresu telesne kulture v Beogradu je v svojem govoru tovariš Ranković med drugim poudaril tudi sledeče: »Telesna kultura ima pri nas velik družbeni pomen, ker bistveno prispeva h krepitvi zdravja, delovne in obrambne sposobnosti delovnih ljudi in pomeni neločljiv del splošnih prizadevanj za socialistično vzgojanje mladega rodu. Njena vloga je tem večja, ker je telesna kultura v sodobni družbi sestavni del življenjskega standarda. Če upoštevamo vse to telesno vzgojanje ljudstva ne sme biti samo skrb družbenih organizacij za telesno kulturo ter požrivalnih strokovnih in drugih amaterskih delavcev, ki so na čelu telesno vzgojnih organizacij, temveč mora postati to skrb vse skupnosti.

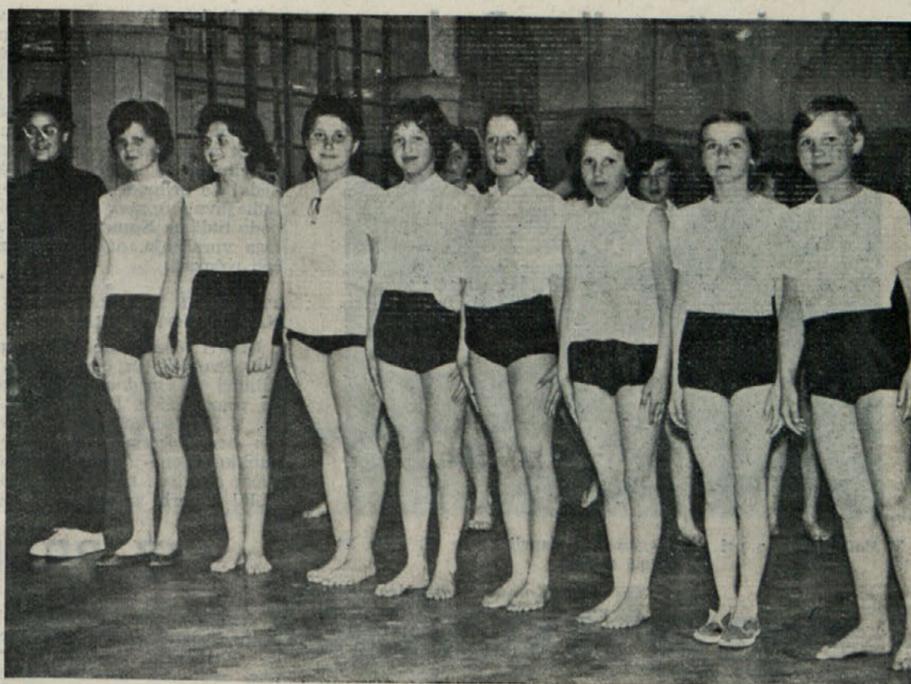
Kongres nam je izoblikoval tudi sodobne smernice za novo in družbi koristno telesno vzgo-

jo. Telesna vzgoja kot temeljna oblika dela v družstvih Partizan je redna, vsestranska, sistema-

tična in postopna. Razvija vsestranski razvoj človekove sposobnosti, utrjuje zdravje in večja telesne zmoglosti. Pripravlja tiste lastnosti, ki se ujema s potrebami gospodarstva, obrambe domovine in ustvarjalnosti. Te lastnosti se kažejo v hitrosti, vstrajnosti, gibčnosti in spretnosti. Načrt dela za telesno kulturo pa mora računati s sedanjimi materialnimi pogoji in s sedanjo stopnjo telesne kulture ljudi. V začetku naslanjamo načrt dela na interese ljudi, kasneje pa na njihovo telesnokulturno dejavnost, ki jo sistema-

Vrsta pionirjev Partizan Kočevje na tekmi v Ljubljani

Vrsta pionirk Partizan Kočevje, ki je tekmovala v Ljubljani

tično usmerjamo k vsestranosti. TVD Partizan Kočevje ni bilo težko preiti na tako smer vadbe, saj je znano, da je bil ravno kočevski Partizan na tej liniji že nekaj let pred kongresom. S tako smerjo svojega dela se je takrat še težko prebijal skozi tesne oklepe neživljenjskih določil in zastarelih tradicij, posebno pri višjih enotah organizacije t. j. zvezah. Posamezni člani vodstva društva, ki so bili zagovorniki take smeri dela, so bili večkrat ostro kritizirani. Ravno ti člani in kočevsko društvo so bili kasneje hvaljeni na raznih kongresih in konferencah, kjer se je dalo končno priznanje temu pionirskemu delu vztrajnosti v Partizanu.

Prav je, da prikažemo delo društva v tem letu. Ker delu v društvu ni zgolj na osnovi atraktivnosti, ki bi z raznimi nastopi zabavale večje število gledalcev, bi imel povprečni opazovalec vtis, da se v društvu ne dela, pa temu ni tako. Vodstvo društva uspehov ni koristilo v široko propagando za telesno vzgojo in v tem se kaže mala organizacijska napaka društva. Občani se zanimajo za prireditve vseh vrst športa samo če so o tem pravočasno in pravilno obveščeni. To so nam dokazale zadnje tekme v odbojki in rokometu. Vrednost dela društva je vztrajnost, ki je pripomogla do tega, da smo dosegli poleg osnovnega cilja splošne vadbe tudi kvaliteto, ki je nad povprečjem dosežkov v slovenskem merilu in nas uvršča med vodilna društva.

Naše društvo nudi mladini in članstvu možnost preko celega leta poleg načrtno razdeljene osnovne vadbe gojiti tudi posebne športne panoge. Trenutno vadijo v društvu izmed športnih panog odbojko, atletiko, rokomet, namizni tenis, dviganje uteži, telovadbo na orodju in ponovno košarko. V zimski sezoni vadimo smučarske teke, alpske discipline in skoke ter sankanje. Vadimo tudi drsanje in za razvedrilo kegljanje na ledu. Zimske panoge so pač odvisne pri nas od ugodne zime, vse ostale panoge pa na terenu, preko zime pa v telovadnici.

Društvo ima težave v tem, da nimamo sodobne telovadnice in zadostno število strokovnega kadra. Vprašanje telovadnice bo urejeno z dograditvijo novega doma, izdatno pa se bo povečala takrat potreba po vadnikih. Sedanji strokovni kader, ki je kvaliteten in marljiv, si bo vzgojil z raznimi tečajji preko zime mlade sodelavce. Ze v tem letu so bili na zveznih tečajjih v Rovinju odbojkaši, igralci namiznega tenisa in dvigalci uteži. Ti tečajniki so sedaj društvu že v veliko pomoč.

Letošnjih uspehov je kar precej. Razveseljivo je, da smo ustanovili dve novi sekciji, t. j. rokometno in za dviganje uteži. V obeh sekcijah so pretežno mladi delavci, ki so v tem letu v splošnem v večjem številu vstopili v društvo. V obeh novih sekcijah se resno in redno trenira in so posegli že v tekmovanja. Če bodo v redu izkoristili zimski trening, lahko od njih pričakujemo vidnih uspehov. Namizni tenis zopet pobiva na kvaliteti. Sedaj imajo na razpolago balkonsko dvorano v Seškovem domu, kjer se redno zvrsti na treningu preko 50 igralcev vseh starosti. V tekmovanju za pokal Jugoslavije so se uvrstili dve ekipi v nadaljnje tekmovalje. Marljiva in redna vadba atletov je bila v tem letu bogato nagrajena. Zopet se uvrščajo naši atleti, predvsem mlajši, med vrhove v svojih oddelkih. Imamo več republiških pionirskih rekordov in več uvrstitev na prva mesta, pa tudi mlade atletinje so že posegle v boj za boljša mesta v atletiki Slovenije. Odbojkarji so se s trdim tekmovaljem in pripravi prebili po nešteti kvalifikacijskih tekmovaljih v II. republiško ligo. To je do sedaj najvišji vzpon kočevske odbojke. Nadvse prijetno so nas presenetili pionirji. Postali so republiški prvaki v orodni telovadbi kot vrsta, posamezno so pa zasedli drugo in tretje mesto.

Se bi lahko naštevali, toda to je samo nizevanje končnih uspehov, malo pa je onih, ki vedo, koliko je treba za to priprav, požrtvovalnosti in samozatajevanja tako športnikov kot njihovih vodnikov, ki prebijajo ure in ure na športnih igriščih in v telovadnici. Vse premalo se ceni in vrednoti to družbi koristno amatersko delo. Res, da niso ti uspehi neke bučne in atraktivne prireditve, so pa velik doprinos k vzgoji naše mladine ter naši družbi in afirmaciji Kočevja.

naš obveščevalec

Gibanje prebivalcev

Obvestila

Sporodi

čestitke

Mali oglasi

KOČEVJE

Poročili so se: Obrstar Vladislav, delavec iz Koprivnika 22, star 25 let in Sabljak Marija, delavka iz Koprivnika 22, stara 24 let; Krampač Matija iz Mlake 25, star 23 let in Gostan Irenka, delavka iz Mlake 17, stara 22 let.

PREDGRAD

Rodila je: Sterk Ana, gospodinja iz Čepelj 4 — dečka. V Ljubljani je rodila: Hrovatin Marija, gospodinja iz Čepelj 7 — dečka.

V Novem mestu je umrl: Marjerle Ivan, kmetovalec iz Predgrada 58, star 36 let.

DRAGA

Umrla je: Urh Marija, gospodinja iz Črna potoka 12, stara 47 let.

ČESTITAJO

Ljubljani sestri Tinki Krašovec, ki živi v Avstraliji, želimo vse najboljše, posebno pa zdravja, za njen rojstni dan. Njenemu možu Tonetu in otrokoma Ervini in Brigiti lep pozdrav. Sestra Milka z družino

Ostermanovi mami, Trata 5, za 77-letnico želijo vse najboljše: Hčerka Marija, sinovi Rudi, Jože, Ivan, Franc, Alojz, Adolf, Anton in vnučki.

TISKARSKI ŠKRAT

V pretekli številki nam je ponagajal tiskarski škrat v prvem odstavku članka »Ker ni sadnih sokov, seže mladina po alkoholu«. Konec odstavka se pravilno glasi: da ne bodo dajali pijancem na up. Popravek objavljamo, ker so se baje hoteli nekateri proglasiti za pijance samo, da bi lahko dobili plačilo na up češ, saj je v Novicah tako pisalo.

•NOVICE• — glasilo Občinskega odbora SZDL Kočevje in Ribnica. Izdaja in tiska ČZP »KOČEVSKI TISK« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor. Odgovorni urednik Peter Šobar. Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14-a, telefon uredništva in uprave 389. Naročnina je 500 din, polletna 250 din in jo je treba plačati vnaprej. Za inozemstvo 1000 din oz. 3 ameriške dolarje. Tekoči račun: 600-78-1-265 pri Komunalni banki Ljubljana, podružnica Kočevje

IZGUBLJENO

V avtobusu od Banje Loke do Kočevja sem izgubila denarnico z dokumenti. Poštenega najdite-lja prosim, da mi jo vrne proti nagradi.

Rudolf Urh, Kočevje

PRODA

Pozor! Tračne žage za vso obdelavo lesa, kakor tudi za razrez hlodovine, izdelujem po predhodnem naročilu. Oglejte si tako žago v moji delavnici. Cena 400.000.

Korošec, mizar, Maribor, Kopaljska 11

Podjetje »ITAS«, Industrija transportnih sredstev in opre-

me, išče več kvalificiranih kovinostrojarjev. Nastop službe je možen takoj.

Pismene ponudbe pošljite na upravo podjetja.

PREKLIC

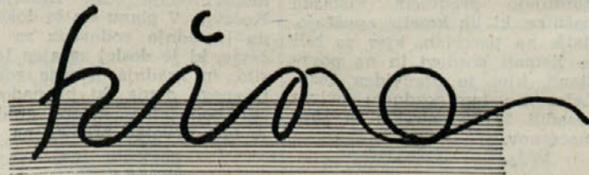
Preključem besede, ki sem jih izrekel v gostilni Grintovec, ravateljju Francu Volfu in ostalemu osebju osnovne šole Vas-Fara ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Štimec Anton, Srobotnik

Obžalujem besede, katere sem izrekel Francu Arko iz Brež pri Ribnici.

Jože Bojc,

Prigorica pri Ribnici

JADRAN KOČEVJE: 28. in 29. novembra ameriški barv. film »Starec in morje«, 29. in 30. novembra sloven. film »Družinski dnevnik«, od 1. do 3. decembra nemški film »Ešnapurski tiger«, 4. in 5. decembra angleški cinemascope film »Bodimo srečni«, 6. in 7. decembra nem. barvni film »Indijski nagrobni spomenik«, 8. in 10. decembra ameriški barvni film »Poslednja obala«.

SVOBODA RUDNIK: 2. in 3. decembra francoski film »Napoleonov oficir«, 9. in 10. decembra nemški film »Polikushka«.

SVOBODA STARA CERKEV: 28. in 29. novembra francoski film »Zakon je zakon«.

RIBNICA: 2. in 3. decembra italijanski cinemascope film »Kitajski zid«, 9. in 10. decembra amer. cinemascope film »Kavboj«.

SODRAŽICA: 2. in 3. decembra italijanski film »Herkul«, 9. in 10. decembra ameriški cinemascope film »Tek za soncem«.

LOŠKI POTOK: 3. decembra francoski film »Velike družine«, 10. decembra angleški film »Operacija Amsterdam«, VELIKE LASCE: 2. in 3. decembra angleški film »Ogledalo z dveh strani«, 9. in 10. decem-

bra norveški barvni film »Ti si moja pesem«.

DOBREPOLJE: 29. novembra jugoslovanski CS film »Vlak brez voznega reda«, 2. in 3. decembra italijanski CS film »Ljubezen pod nadzorstvom«, 6. decembra ameriški film »Beg v verigah«, 9. decembra ameriški VV film »Troje hudih«, 10. decembra ameriški film »Nekateri so za vroče«.

PONIKVE: 30. novembra jugoslovanski CS film »Vlak brez voznega reda«, 7. decembra ameriški film »Beg v verigah«.

KOČEVSKA REKA: 29. in 30. novembra jugoslovanski barv. film »Gospa ministrica«, 2. in 3. decembra ameriški barvni film »Zlato v džungli«, 6. decembra avstrijski barvni film »Mozart«, 9. in 10. decembra ameriški barvni film »Povabilo na ples«.

PREDGRAD: 28. in 29. novembra češki film »Krakatit«, 2. in 3. decembra ameriški film »V pomladi življenja«, 9. in 10. decembra jugoslovanski film »Edini izhod«.

BROD NA KOLPI: 29. novembra jugoslovanski film »Pet minut raja«, 2. in 3. decembra angleški film »Operacija Amsterdam«, 9. in 10. decembra »Rdeči lasje Julija«.

Jubilej partizanske matere

Kdo izmed borcev partizanov in aktivistov, ki smo se v letih 1941-1945 nahajali v krajih ob reki Čabranki in temnih kočevskih gozdovih se ne spominja skrbne, srčno dobre Ožboltove mame iz Belice pri Osilnici? Vsak partizan in aktivist jo pozna. V njeni hiši je bil vedno toplo sprejet. Skromna Ožboltova mama se ni bala preganjanja

fašistov, ni jo strlo množično streljanje talcev, niti pogorišča domačij. Junaško je prenašala težko trpljenje okupacije, bila je vsa predana NOB. Svojih sedem otrok je vzgojila v naprednem duhu, da so vsi doprinesli svoj delež za osvoboditev domovine. Ponosna je na to in na sina Jožeta, narodnega heroja. 18. novembra je ta zaslužna partizanska mati praznovala 70. obletnico svojega rojstva.

Skromno, kakor je bilo vse njeno življenje, živi danes na obnovljenem domu skupaj s svojim življenjskim drugom »očkom«. Njena sreča so danes otroci in vnuki, obiski borcev in aktivistov, svoboda in napredek domovine.

Draga Ožboltova mama; V imenu tedanjih aktivistov, v imenu vseh, ki ste jih nahranili in bodrili v težkih dneh, Vam ob Vašem življenjskem jubileju želimo še mnogo zdravih let. Spoštujemo vas in imamo radi.

Antonija Bajič

Med spreminja barvo

Ko kupi gospodinja med, je običajno tekoč, lepe barve in prijetnega okusa, po nekaj dneh pa (če je na hladnem) se strdi in spreminja barvo (kristalizira). Gospodinja si lahko pomaga tako, da postavi posoda z medom v drugo večjo posodo, napolnjeno s hladno vodo. Obe posodi postavi na štedilnik in segreva vodo na 50 stopinj — to je zelo gorka voda, nikakor pa ne sme zavreti, ker bi potem izgubil aromo. Ko je postal med tekoč, ga je treba ohladiti in spet bo tak kot mora biti, se pravi kot je bil pri točenju poleti. Če ga hranite na toplem prostoru, se ne bo strdil, vendar je to pozimi nemogoče. Vedeti moramo, da je med lahko različne barve od belkaste do temnorjave, pač iz kakršnega cvetja je. Nepo- učenemu človeku se lahko zdi, da je tak med sumljiv oziroma pokvarjen, kar pa v resnici ne

drži. Gospodinja strjen in na pogled sumljiv med lahko vtekočinijo in mu dajo prikupnejši videz na opisani način.

BAHAČ

»Moja tašča se je včeraj po kolenih in rokav plazila pred menoj.« se je hvalil v gostilni natrkan možakar.

»Kaj ti je pa rekla?«

»Pridi izpod mize, ti falot!«

SPREMEMBA

Dva prijatelja se po dolgih letih srečata. Prvi vpraša drugega:

— Kako živiš, stara sablja?

— Ko sem se oženil, je bilo kar lepo. Prišel sem z dela, psiček je veselo lajal in žena mi je prinesla copate. Zdaj, po petih letih zakona pa je prav obratno: psiček mi prinese copate, žena pa laja name.

TATINSKI CIGAN

2. novembra popoldne je prisedel cigan Branko Hudorovič na vprežni voz Franca Marolta iz Brega. Voznika je prosil, da bi se peljal z njim do Srednjih Ložin. Med vožnjo je izkoristil priliko in izmaknil vozniku iz zadnjega hlačnega žepa denarnico z 8200 dinarji. Po tatvini je skočil z voza in odšel proti domu. Spotoma je denar spravil v žep, denarnico pa odvrnil. Voznik je krajo opazil takoj, ko je prišel domov. Obvestil je postajo LM, ki je zaslišala cigana in našla pri njem ukradeni denar.

Tatvina nas opazarja, da moramo hraniti denar na varnejših mestih in da se moramo bolj paziti žeparjev.

PRODAMO

UGODNO PRODAMO DVE AVTOBUSNE KAROSERIJE ZNAMKE OM. KAROSERIJE SO ZELO PRIMERNE ZA GARAZE OSEBNIH VOZIL IN PODOBNO. PRODAJNA CENA JE 50.000 DIN. OGLEJ JE MOŽEN VSAK DAN OD 6. DO 14. URE V GARAJI PODJETJA »AVTO«, TOMŠIČEVA ULICA ŠT. 5, V KOČEVJU.

Bencinska črpalka - Podstene

V Podstenah so pri razstreljevanju zaprli cesto II. reda za nekaj minut

OB ROBU

V Novicah je pisalo, da bo KZ in Trgopromet Koč. preskrbelo potrošnike v Kočevju s sadjem, krompirjem in ostalo ozimnico. Minulo je že dva meseca, kar sem v KZ Kočevje naročil krompir za družino. Krompirja pa še sedaj nisem dobil v zadosti količini, pač pa le delno. Čudim se, da KZ ne more preskrbeti potrošnike vsaj s tistimi pridelki, ki jih pridelujemo sami.

Ni vseeno bruto ali neto

Tovariš urednik!

Na zadnji seji obč. ljudskega odbora Ribnica so se prisotni nemalo začudili podatku, da ima podjetje Pletilnica žičnih mrež iz Sodražice povprečni os. prejemek na zaposlenega 42.400 dinarjev. Razumljivo je, da so se okoli te visoke postavke razvile ostre debate. Kmalu se je novica razširila tudi drugam, saj je segla celo v najbolj oddaljene vasi ribniške občine.

Naš kolektiv je prejel to vest z velikim začudenjem. Vprašali smo se: »Od kod ti podatki?« Vsa poročila, poslana občinskemu ljudskemu odboru namreč jasno dokazujejo, da znaša povprečni čisti osebni dohodek letos 25.000 in ne 42.400 din.

Na našo takojšnjo pritožbo smo prejeli pojasnilo, da je nastala pomota tako, ker se je za

Na Komunalni Ribnica je zaposlenih 21 ljudi. Njihovo delo je skrb in vzdrževanje cest IV. reda. V Podstenah imajo svoj kamnolom, kjer delajo trije stalni delavci in strojnik. Dela imajo vedno dovolj, da pripravijo gramoz za občinske ceste, prodajajo ga tudi upravi za ceste II. reda in ostalim odjemalcem.

Ceste po občini so sedaj v dobrem stanju. Komunalna se je kot občinska uprava za vzdrževanje cest dobro uveljavila. Finančno jo krije ObLO s prodajo gramozu pa ima tudi lastna sredstva.

izračun neto povprečne postavke vzelo osebne prejemke v bruto obliki. Med tema postavkama pa je 42 odstotkov razlike.

Zbor proizvajalcev ne zaseda vsak teden, zato je prav, da v časopisu pojasnimo občanom, kako je prav za prav z našimi osebnimi prejemki.

Uprava Pletilnice žičnih mrež Sodražica

Pripomba uredništva: Kot smo zvedeli na ObLO Ribnica je do pomote prišlo zato, ker so poslala podjetja poročila na ObLO v neto zneskih, medtem ko jih je poslala Pletilnica Žičnih mrež v bruto znesku.

Zaradi tega je prišlo do te pomote v poročilu na seji ObLO Ribnica.

V Podstenah so sami delavci brez zidarjev zgradili lepo poslopje, ki ga uporabljajo za svoje poslovanje. Sedaj razstreljujejo skale v Podstenah, kjer bodo zgradili bencinsko črpalko, ki je v Ribnici nujno potrebna.

Kot ustanova Komunalna nima pravilnika o delitvi dohodka. Sedaj ko prihaja na novi sistem tudi javna uprava in ustanove, bodo tudi na Komunalni prišli do tega vprašanja, da ga bodo začeli reševati.

PRIPRAVE ZA PRAZNOVANJE 29. NOVEMBRA

Učenci osemletne šole, društvo Svoboda in člani SZDL v Ribnici se pridno pripravljajo na praznovanje Dneva republike. V lepo sestavljenem programu bodo prikazali rojstvo republike, njene uspehe v socialistični graditvi, kakor tudi vlogo FLRJ v borbi za mir.

IZ PREDGRADA

V nedeljo, 19. novembra je bil v Predgradu sestanek krajevnega združenja sveta, na katerem sta bila prisotna Matija Zobec in Stane Lavrič iz KZ Kočevje. Tovariš Lavrič je govoril o kooperaciji v kmetijstvu, ki je v poljedelstvu zadovoljiva, bolj šibka pa je v travništvu. Zadrudniki se še vedno bojijo vlagati umetna gnojila v kmetijstvo z izgovorom, da ne dobijo toliko nazaj, kolikor dajo za gnojila. Taki izgovori pa ne držijo, kdor dela po navodilu, dobi svoj trud pošteno plačan. Znan je primer, da je zadrudnik v kooperaciji nabavil umetnih gnojil za 45.000 din. Pridelek se mu je toliko povečal, ker je delal po navodilih,

TRINAJST NAGRAJENIH

Na konferenci mladine kočevske občine je bilo nagrajenih s knjižnimi nagradami 13 najboljših aktivov v občini. Ti aktivisti so: Vas-Fara, Kovinar, Dolga vas, Rudnik, Občinski ljudski odbor, Predgrad, Elektro, Zidar, Kočevska Reka, Trgopromet, Itas, Struge in sednješolski komite na gimnaziji v Kočevju.

19 dni v prepadu

15. oktobra ponoči se je gospodarji Snebergerju iz Grglja pri Kolpi odtrgal z verige pes. Minevali so dnevi, a pes se ni vrnil. Gospodar ga ni mogel pozabiti, ker je bil zelo dober za čuvanje polja. Poleti in jeseni ga je privezoval ponoči ob svojih njivah in v vinogradu. Tako je pes varoval gospodarjev pridelek pred divjadjo, dokler ni 15. oktobra neznanu kam izginil.

3. novembra je šel logar J. I. po stezi skozi gozdni podmladek in zaslišal lajanje psa. Šel je v smeri laježa in ugotovil, da prihaja lajež iz 7 metrov globokega prepada, vendar pes ni bil prav na dnu. Logar je odsekal leseno kljuko, jo spustil v prepad, z njo zapel psa za ovratnico ter ga potegnil ven. Pes je bil živ, čeprav je bil v prepadu brez hrane in vode 19 dni. Zelo je shujšal. Logar mu je ponudil svojo malico, ki jo je pes pojedel.

Ko je gospodar zagledal po 19 dneh svojega shujšanega psa, so mu prišle solze v oči. Pes pa je veselo hodil okoli gospodarja in mahal z repom.

Tečajniki

Najpotrebnejši niso prišli

»Požrtvovalnim delavcem v borbi za zmanjšanje nesreč čestitam v imenu Republiške konference za HTV za lepo urejeno razstavo. Škoda, da odgovorni gospodarstveniki ne kažejo za to problematiko zanimanja, čeprav so oni prvi odgovorni za varno delo.«

(Iz knjige vtisov o razstavi HTV v Kočevju.)

Od 17. do 21. novembra je bila v dvorani podružnice socialnega zavarovanja v Kočevju odprta razstava higiensko tehničnega varstva. Na razstavi so bile zastopane rudarska, kovinska, lesna, gozdarska in delno gradbena panoga gospodarstva ter še gasilstvo in promet. Razstavljena so bila osebna zaščitna sredstva, ki jih uporabljajo delavci pri delu

vsak dan in več posnetkov raznih težkih in smrtnih nesreč z navedbo vzrokov za vsako nesrečo. Razstavo so kolektivno obiskali: Tiskarna Urška, Kovinar, Zidar, Jelka iz Podpreske in lesno industrijski obrat KGP ter vajeniška šola, gminazija in obe kočevski osemletki. Skupno je obiskalo razstavo nad 2000 ljudi in vsi so bili z njo zadovoljni. Posameznim obiskovalcem in grupam je tolmačil pomen in namen razstave Vinko Muhič, inšpektor za delo in tajnik HTV komisije pri ObLO. V razgovoru z njim smo zvedeli, da od nekaterih kolektivov ni bilo na razstavo nobenega člana kolektiva ali pa so prišli le posamezniki. Med temi kolektivi so Ključavničarstvo, Itas, Rudnik, Tekstilana, Trgopromet, Kemična, gostinci, Snežnik, Elek-

tro, Fotolik, Avto in Petrol. Zanimivo je, da si razstave ni ogledal delovni kolektiv Itasa. V tem podjetju je bilo namreč letos največ nesreč. Proizvodnja v podjetju narašča, za varnost pri delu in za zdravje delovnega človeka pa je slabo poskrbljeno. Tudi Ključavničarstvo ima nekatere zaščitne naprave slabo urejene ali pa jih sploh nima.

Razstava je bila pripravljena z velikim trudom in stroški. Na njo so bili vabljeni vsi delovni kolektivi in morda bo kakšnemu kolektivu ali pa posamezniku še žal, da je ni videl.

POMOČ ONEMOGLIM BORCEM NOB

Občinski odbor ZB v Ribnici je izvolil posebno komisijo, ki bo pregledala življenje tistih borcev, ki žive v težjih življenjskih pogojih. Komisija bo ugotavljala tudi vzroke slabih življenjskih pogojev članov ZB in pripravila tudi predloge za rešitev.

»Tudi šefom povejte...«

»Gost naroči sir, kaj mu prinesemo poleg?« Tečajnice, nekatere pogumno, druge plaho: »Poper.« Tako je, poper, nadaljuje predavatelj, »ampak ne v solnici, ki jo je že Marija Terezija prepovedala, ampak v temle ličnem mlinčku, ki stane samo 250 din. Po uporabi ga takoj odnesemo z mize in se potem ne bomo bali, da bo šel z gostom.« Tako je malo v šali, večinoma pa resno potekal dvodnevni gostinski seminar o moderni strežbi, modernih pogrnjkih in sploh novostih v gostinstvu, ki ga je organiziralo kočevsko poverjenišvo okrajne gostinske zbornice, vodil pa ga je tovariš Mirko Korinšek, predavatelj na Gostinski šoli v Ljubljani.

Tečaj je bilo tako rekoč že konec. Osveževali so le še pridobljeno znanje.

»Ce serviramo na ultrapasnih mizah, serviramo s...? je preizkušal spomin tečajnik predavatelj. ... prtičkom...»

... ki je zelo poceni, je dodal predavatelj. Se en tak prtiček pa je gost kulturno postrežen in zadovoljen.

Dalje so se tečajnice seznanile z »espressom«, električnim aparatom za kuhanje kave, čaja, čokolade ter kuhanega vina in žganja. S tem aparatom, ki stane 65.000 dinarjev, skuhaš pijače v nekaj minutah brez vžgalic, drv premnogo dolgega čakanja ter večjih stroškov.

Tudi servirnimi vozilcem, ki ga lahko uporabljamo za serviranje, deserviranje, servirno mizico in za ponujanje raznih jedil in pijač, je novost, ki žal v gostinstvu še vse prepočasi prodira, čeprav bi bilo delo z njim lažje in lepše. Prepočasi se uveljavljajo novi podnosi (pladnji), ki so lepši in lažji, tudi barvaste prte uporabljajo gostinci še vse premalo. Zganje in pivo še ne serviramo s podstavki, čeprav je to lepše in okusnejše pa tudi bolj koristno, ker gost ne bo polil prta, ampak le podstavek.

Tečajnice — bilo jih je 25 — so z zanimanjem poslušale predavanja in razlago. Kar verjeti niso mogle, da je že konec. Pred zaključkom je ena izmed tečajnic pripomnila:

»Kadar boste naše šefe skupaj sklicali, jim tudi povejte o vseh teh novostih. Na naše zaključno vprašanje, kaj meni o kočevskem gostinstvu in gostiščih, je tov. Korinšek odgovoril, da ga je najprijetneje presenetila hitra postrežba in cvetje na mizah v večini naših gostišč.

Novi šoferji

V četrtek, 16. novembra je bil v Kočevju zaključen tečaj predvojaške vzgoje. Obiskovalo in z uspehom ga je zaključilo 24 tečajnikov iz raznih krajev Slovenije — iz kočevske občine sta bila le 2 in prav toliko iz ribniške, ostali pa so bili iz ljubljanskih občin ter občin Cerkljanskega, Loška dolina in Grosuplje.

Tečaj je izvedlo Avto-moto društvo Kočevje. Izpitna komisija je bila z znanjem tečajnikov zelo zadovoljna, saj je znašala povprečna ocena 4,37. Osem najboljših bodočih vojaških šoferjev je napravilo izpit z odliko in so prejeli zato diplome. Tečaj je trajal 45 dni.

KJE BI LAHKO POMAGALA MLADINA

V naslednjem letu je predvidenih več gradenj, pri katerih bi lahko pomagala s prostovoljnimi delom mladina. Tako se bo nadaljevalo z gradnjo doma telesne kulture, ki bo predvidoma končan v enem do dveh letih. Prav toliko časa bo trajalo tudi nadaljevanje gradnje oziroma modernizacija ceste Ljubljana-Kočevje. V planu sta še dokončana izgradnja vodovoda za Kočevje, ki je doslej zgrajen le za silo, in gradnja novega zdravstvenega doma, ki bi nadomestil bolnišnico, katere gradnja je bila prvotno predvidena.

VSAKO LETO BODO ZASADILI 70.000 IGLAVCEV

V gozdnem revirju Dobrepolje je 3800 ha gozda. Razmerje med listavci in iglavci je doslej 75:25. Po planu naj bi se v naslednjih nekaj letih to razmerje spremenilo na 50:50. Da bi ta plan dosegli, posadijo vsako leto po približno 70.000 iglavcev. Pogozdujejo predvsem višinske pašnike, ki jih kmetje opuščajo, dalje na parcelah, kjer so bili že listnati gozdovi in na površinah, kjer je predviden gozd. Letos so v tem gozdnem revirju zasadili 50.000 smrekic in 1500 macesnov.

Naše življenje v avtošoli

Tovariš urednik!

V Kočevje smo prišli iz vseh krajev Slovenije. Nikoli se še nismo videli in nič nismo vedeli drug o drugem, življenje v avto šoli nas je združilo v dobre prijatelje. Mnogo nas še sploh ni videlo ta kraj, čeprav smo slišali o njem mnogo zgodb iz NOB ter o borbah v temnih gozdovih Kočevskega Roga in v Kočevju.

V šolo smo prišli z negotovostjo in bojznostjo. Prvi dan smo se seznanili z vodilnim osebjem avto šole in dobili osnovne pojme o avtomobilu. Vedeli smo, da bo to težka preizkušnja in začetek težav, skozi katere mora vsak šofer — za-

četnik. Toda s požrtvovalnostjo tov. sekretarja Gašperca, inštruktorjev in bodrenjem tov. Zgonca, smo se trdno oprijeli učenja. Vseeno pa je bilo za nekatero kar težko, a smo s skupnimi močmi težave premagali. Proti koncu tečaja je tov. Zgonc organiziral skupni izlet v Kočevski Rog. Videli smo Bazo 20, kjer so bivali voditelji naših partizanskih enot, kakor tudi partizansko bolnišnico in grobišče, kjer počivajo hrabri sinovi našega naroda. Organizatorjem in izvajalcem tečaja se zahvaljujemo za dobro organizacijo in razumevanje, ki so ga pokazali med tečajem.

Tečajniki

Vrnila sta se v sobo. Martin je sedel za mizo in prekrizal roke.

»Kaj ste odnesli iz Beverlynega stanovanja?« ga je trdo vprašal Gray.

»Nič, nič, prisrežem. Tudi Chris Bond me je isto vpraševal. Ne vem, ali mi je verjel, vendar je čista resnica. Verjemite mi, Gray, da ni Bulwer doslej še nikoli storil ničesar takega. Če ste pripravljene pozabiti vse to, ne bo nikoli...«

»Ničesar niste vzeli, pravite. Kaj pa ste iskali?«

»Sam ne vem, kaj sem iskal. Samo to vem, da je Beverly nekaj imela. Gray, Bulwer ni prav nič nevaren, če...«

»Kako pa ste vedeli, da je Beverly nekaj imela?«

Pogledal ga je, potem pa se je očitno odločil, ker je rekel:

»Povedal vam bom...«

Ko je povedal tisto o Beverlynem obisku in o torbici, je rekel Gray:

»Precej mahjna reč je morala biti, če jo je Beverly nosila v torbici.«

»Prav tu je sedela, kjer zdaj vi sedite. Vedeževala mi je iz čajnih listkov, pa smejala se je.«

»Zdaj pa nekaj drugoga,« je rekel Gray.

»Moram vas vprašati po vašem bratranču Davidu. Vem, da je bila policija zaradi njega pri vas. Sami veste, da niso nikoli našli denarja, zaradi katerega je bil obsojen...«

»David ga ni ukradel,« je rekel Mc Creery.

»Dobro sem ga poznal. Nikoli ni bil pri denarju.«

»Kaj je bilo z njegovim imetjem?«

»Tisto, kar so našli v njegovem stanovanju,« se je Martin malce zdrznil, »so na dražbi prodali za sodne stroške. Ne vem, kdo je kupil opremo.«

»Ali vam ni ničesar zapustil?«

»Ničesar razen kosovte,« je rekel Martin.

»Ničesar razen nekaj kosov starega pohištva.«

»Pohištva?« je zategnil Gray. »Pa ste rekli...«

»Ničesar takega, kar je kdaj sam uporabljal. Le nekaj starih reči, ki mu jih je oče zapustil. Spravili smo jih zanj.«

»Kaj je bilo?«

»Nekaj rezljanih stolov, velika miza za jedilnico, ta miza, ki na njej slonite.«

Gray je odmaknil roke, kakor da se je opekel. Vstal je in si ogledal mizo. Nič posebnega.

»Ali vas je bratranec kdaj obiskal? Ali je sedel tu?«

»Včasih, da. Kdor pride na obisk, sedi tu. Menim, da je tudi David sedel na tem stolu. Ne spominjam se. Kaj pa delate, Gray?«

»Skrivne predale iščem,« je rekel Gray.

»Takšne mize jih imajo, vsaj po navadi. Kake

četrt ure je Gray otipaval mizo in rezljane podobe na njej. Potem je našel skrivni predal, ob pritisku na rezljano golobjo glavo se je odprl. Nič.

Razočaran je bil Gray, ko je strmel v prazni skrivni predal. Čez čas je vprašal.

»Ali je Beverly tudi posedala tu? Ali ste jo pogosto puščali samo? Ali je bila dovolj dolgo sama v tej sobi, da bi našla skrivni predal, če bi začela iz dolgočasnja brskati po rezljani mizi?«

»Hm, mislim, da je bila večkrat sama. Da, to bi se lahko zgodilo. Veste, včasih sem moral kam telefonirati in...« Martin Mc Creery je čutil, da se je zaletel, zato je v zadregi pogledal Grayja in takoj preskočil: »Tudi Melissa je včasih posedala v tej sobi. Mislim, da bi obe zlahka našli skrivni predal. Kaj je bilo v njem, Gray? Ali ste kaj uganili? Je bilo kaj dragocenega?«

Gray je strmel v skrivni predal. »Mogoče,«

je rekel, »ali pa tudi ne. David Mc Creery bi bil lahko skrnil v tem predalu kakšno dragocenost. Policiji bi zelo verjetno ne hodilo na misel, da bi natančneje brskala po tej mizi. Melissa ali pa Beverly bi lahko odkrili predal že davno prej, kot sta v časovnem predledku pol leta umrli nasilne smrti.«

»Denar?« je Martin strmel v Grayja s svojimi rdečimi obrobjenimi očmi. Skoraj šepetaje je izgovoril to besedo.

»V tem predalčku že ne, kaj lahko pa bi se tu skrival namig, kje je denar. Ali je morda Beverly hranila kaj takega v svoji torbici?«

»Presneto, pa je še rekla, da si je z menoj privoščila šalo,« se je ujezil Martin Mc Creery.

»Trenutek! Ali je fotoaparati v kakšni zvezi s tem?«

Gray ni vedel, kaj je s fotoaparatom, zato mu je Mc Creery povedal.

»Ugibala sva,« je rekel, »ker sta dekletki hoteli imeti kamero za en sam večer. Po navadi ljudje slikajo podnevi...«

»Kako to, da sta prišli k vam po fotoaparati?« ga je vprašal Gray.

»Prijatelj je pustil fotoaparati pri meni. Na mizi je bil, ko sta prišli dekletki pozno popoldne. Zdi se mi, da sta se ob pogledu nanj nečesa domislili. Smejali sta se in nekaj šepetali, potem pa sem jima posodil aparat do naslednjega jutra.« Pričakujoče se je Martin zadržal v Grayja.

»Kdaj je bilo to?«

»Kak teden pred Melissino smrtjo. Spomnil sem se, ko je bil Chris Bond tu. Menil je, da sta s tistim aparatom napravili slike za izsiljevanje. Da bi izsiljevali Beverlynega prijatelja, je rekel Bond.«

Gray je prikimal. »Pri izsiljevanju s slikami je že tako, da lahko celo večnost pošiljate slike, negativ pa skrbno hranite. Če sta dekletki za to potrebovali fotoaparati, se nič ne čudim, da sta morali obe umreti.« Uthnil je. Torej — slike naj bi bile tisti Beverlyn zaklad? Slike, toda kakšne, čigave? Kako bi Pollard sodil k vsemu temu?«

Mc Creery se je oglašil: »O Bulwerju bi se morala pogovoriti, Gray Mislim, da bi...«

»Trenutek,« je rekel Gray. »Nekaj vemo o Beverly in o njenem zakladu. Imela je v torbici tisti dan, ko je zvečer umrla. Zvečer — hm, morilec ga ni mogel najti. Mislim, da je podtaknil ogenj, ko je dokončno spoznal, da tistega ne more najti ali ne utegne iskati. Mogoče mu je uspelo, morda je zgorela tista reč.«

KOČEVJE

STANOVANJSKA SKUPNOST

čestita članom in državljanom za Dan republike

RUDNIK

Lekarna

Kočevje

in slašičarna

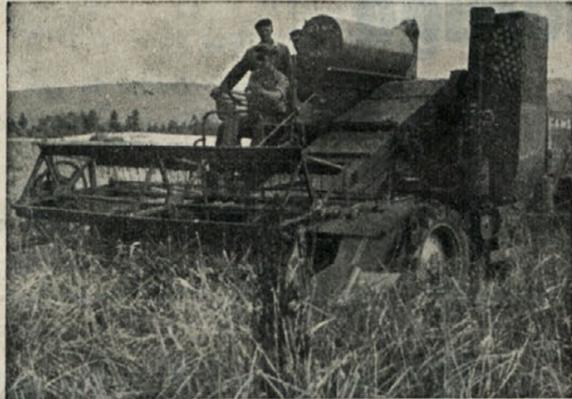
čestita gostom in se priporoča

zadruga

SODRAŽICA

Kmetijska

pozdravlja in čestita združnikom, kooperantom in poslovnim prijateljem ob zgodovinskem dnevu 29. novembru - rojstnemu dnevu Nove Jugoslavije

Kočevje

kooperantom, združnikom in poslovnim prijateljem čestitamo za Dan republike

Tekstilana

Kočevje

čestita vsem delovnim ljudem za 29. november

Priporočamo naše izdelke

Kmetijska zadruga

Za Dan republike čestita

Lekarna KOČEVJE

čestita k Dnevu republike in se priporoča za razne gradbene usluge, izdelavo betonskih cevi, prevozov in sličnega

kolektiv

komunale

kočevje

Obiskovalcem se priporoča za obisk

kino

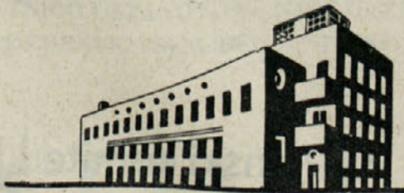
Jadran

Hkrati jim želi prijetne praznike

Za 20-letnico vstaje in 18-letnico ustanovitve nove Jugoslavije čestitamo vsem delovnim kolektivom in posameznikom

ZIDAR

KOČEVJE

Abonentom in gostom čestita za 29. november

Ljudska restavracija

Kočevje

Gostilničar iz Prigorice

Kozina Karl

čestita gostom za Dan republike in se jim še v naprej priporoča

Vodovodna skupnost za vodno preskrbo

Kočevje

Najlepše čestitke za 29. november pošilja državljanom

Ribnica

Gostom čestita za Dan republike in se jim še v naprej priporoča

HOTEL

Pugled

KOČEVJE

poslovalnicami

Gostom čestitamo k 29. novembru in se jim priporočamo

GOSTIŠČE

Pri kolodvoru

Stara cerkev

kolektiv

smreka

LOŠKI POTOK

želi poslovnim prijateljem in vsem delovnim ljudem prijetno praznovanje 29. nov.

Najboljše želje in pozdrave za praznik republike 29. november pošiljamo vsem našim cenjenim gostom

ALKO

Ribničan

Ribnica

s poslovalnicami:

Ribničan, Ugar, Pri Cenetu, Pri Amerikancu, Pri mostu v Dolenji vasi, Bife Lepovče, Dom Ribnica in Sodavičarstvo

Trgopromet

Zu naš veliki praznik Dan republike in za 20-letnico vstaje naših narodov čestita delovni kolektiv Trgopromet Kočevje s svojimi poslovnimi enotami vsem svojim odjemalcem in ostalim delovnim ljudem

kočevje

Velike Lašče

Kmetijska zadruga

Čestita ob Dnevu republike vsem svojim članom, poslovnim prijateljem in ostalim delovnim ljudem

KOVINSKO

podjetje

RIBNICA

toplo čestita in pozdravlja za 20-letnico vstaje naših narodov in za Dan republike vsem delovnim ljudem

Ob 20-letnici vstaje in Dan republike 29. novembru čestitamo vsem občanom in drugim delovnim ljudem

ObLO v Ribnici

Občinski komite ZKS

Obč. odbor SZDL

Občinski odbor ZB

Obč. sindik. svet

Obč. odbor ZVVI

Obč. komite LMS

Obč. odbor RK

Obč. gasilska zveza

Obč. odbor ZROP in druge organizacije, društva in ustanove

Kmetijsko gozdarsko posestvo

KOČEVJE

Jugoslovanski november je iz leta v leto pomembnejši, kajti vsak 29. november je nov mejnik na naši naporni a radostni poti v socializem in komunizem

KMETIJSKE UPRAVE: OSTALI OBRATI:

Čvišlerji

Koprivnik

Livold

Mlaka

Stari tog

Draga

Mlekarna

Avtopark

Delavnice Breg

Gradbena skupina

Centralno skladišče

Uprava podjetja

GOZDNE UPRAVE:

Kočevje

Mozelj

Stara cerkev

Grčarice

Podpreska

Velike Lašče

Špedicija Kočevje

Špedicija Ribnica

Gojitveno lovišče

«Rog» Kočevje

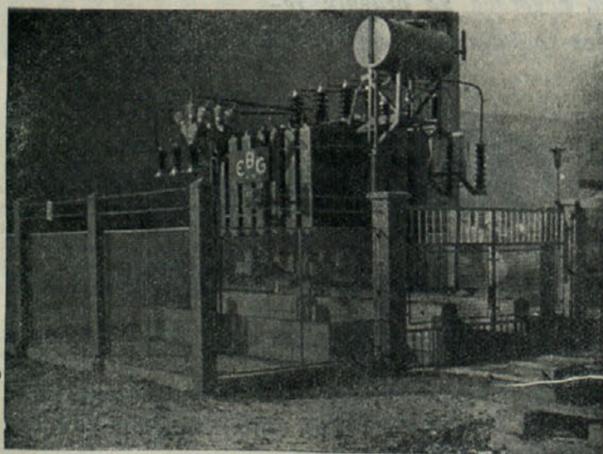
LESNA INDUSTRIJA KOČEVJE

Delovni kolektiv

elektro

KOČEVJE

čestita za 20-letnico vstaje in praznik Dneva republike vsem delovnim kolektivom in ostalim delovnim ljudem

Občinski ljudski odbor v Kočevju

Občinski komite ZK

Občinski komite LMS

Občinski odbor SZDL

Občinski odbor RK

Občinski odbor ZB

Obč. odbor ZROP

Občinski sind. svet

Obč. gasilska zveza

Občinski odbor ZVVI

in druge organ. druš. in ustan.

čestitajo vsem prebivalcem občine in delovnim kolektivom za 29. november, Dan republike in 20-letnico vstaje naših narodov

Vsem zavarovancem naše podružnice in ostalim delovnim ljudem pošiljamo za Dan republike in 20-letnico vstaje iskrene čestitke in pozdrave

KOLEKTIV PODRUŽNICE

Zavoda za socialno zavarovanje
V RIBNICI

Najlepše čestitke k Dnevu republike in 20-letnici vstaje pošilja odjemalcem in ostalim delovnim ljudem

delovni kolektiv

Mesarija-klavnica

v izgradnji

Kočevje

s poslovalnicami 1, 2 in 3
ter poslovalnico v tržnici,
na Rudniku, v Predgradu,
Stari cerkvi in Dolenji vasi

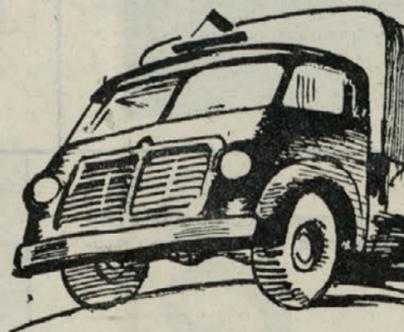
Splošno avtoprevoznništvo

Čestitamo in pozdravljamo ob Dnevu republike vse delovne kolektive in ostale delovne ljudi Jugoslavije ter jim želimo veliko uspehov v njihovem delu

DELOVNI KOLEKTIV

Auto Kočevje

s svojimi poslovalnicami v Ljubljani, Celju, Mariboru, Zagrebu, Reki, Osijeku, Sarajevu, Beogradu, Novem Sadu, Nišu in Šabcu

čestita in pozdravlja za praznik Republike vse zavarovance in ostale delovne ljudi

KOLEKTIV

Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje

PODRUŽNICA V KOČEVJU

Za Dan republike
čestita in pozdravlja
vse delovne ljudi

DELOVNI KOLEKTIV

OPREME

KOČEVJE

Strankam čestita za Dan republike
in se priporoča

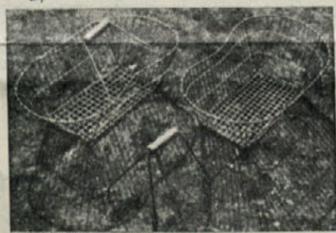
Anton Dejak-Mehanični servis
RIBNICA

Naše iskrene čestitke in želje za uspešno delo v bodoče pošiljamo vsem delovnim ljudem ob Dnevu republike in 20-letnici vstaje naših narodov

Pletilnica žičnih mrež

SODRAŽICA

z ekonomsko enoto RIBNICA

Vsako leto je Dan republike največji

★
praznik delovnih ljudi, ob katerem ugo-

★
tavljamo tudi uspehe dela. Delovnim

★
kolektivom in ostalim ljudem iskreno

★
čestitamo k temu prazniku ob 20-letnici

★
vstaje in jim želimo še veliko uspehov

★
v nadaljnjem delu

KOLEKTIV

ČZP

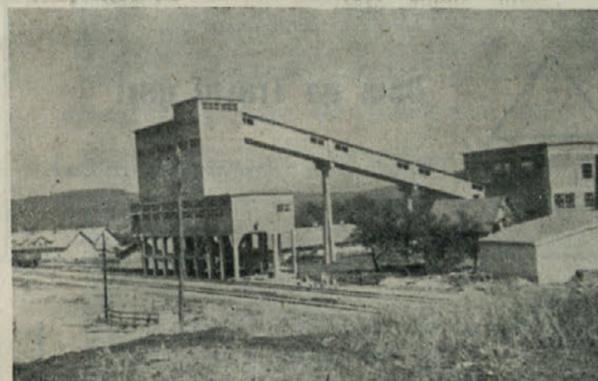
kočevski tisk

Borbene pozdrave in iskrene čestitke za 20-letnico vstaje naših narodov in obletnici rojstva naše socialistične domovine pošiljamo vsem delovnim ljudem. Storili bomo vse za še bolj uspešen razvoj našega komunalnega sistema ter delavskega in družbenega upravljanja, da bi dosegli še večje uspehe v naši proizvodnji

KOLEKTIV

Rudnik rjavega premoga

Kočevje

Naročnikom in bralcem «NOVIC»

čestitata

Uredništvo in Uprava

ZA OBLETNICO USTANOVITVE NAŠE DRŽAVE 29. NOVEMBRU, POŠILJAMO
TOPLE POZDRAVE VSEM DELOVNIM KOLEKTIVOM

KOVINAR

KOČEVJE

Izdelujemo vodovodno inštalacijska dela, centralno kurjavo, vsa kleparska dela in galanterijska dela, strelododne naprave, ključavničarska dela in frizerski pribor

ZA NAROČILA SE PRIPOROČAMO

Kmetijska zadruga

Dobropolje

čestita k prazniku 29. novembra
zadružnikom in kupcem

Odkupujemo klavno in plemensko živino,
vse kmetijske proizvode, les in suho robo
po najvišjih dnevnih cenah

★

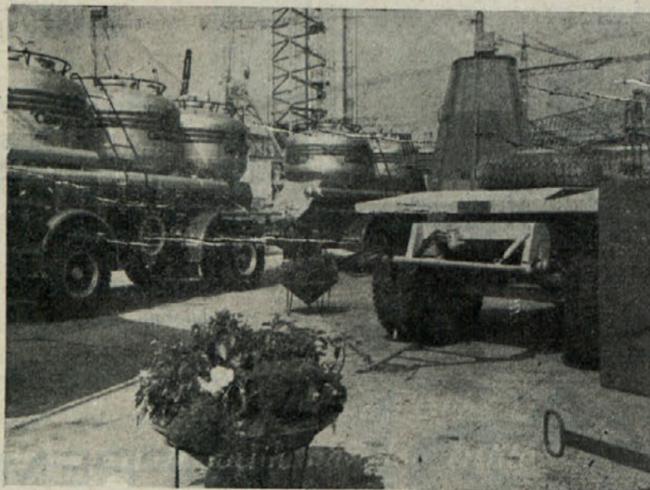
Prodajamo les vseh sortimentov, kmetijske
proizvode in zobotrebce

Proizvajalcem napravimo usluge z lastnim strojnim parkom

KOČEVJE

INDUSTRIJA TRANSPORTNIH SREDSTEV IN OPREME

I T A S

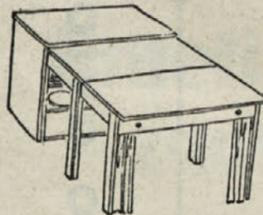

Naš delovni kolektiv čestita za Dan republike vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem

SPLOŠNO MIZARSTVO

Ob našem velikem prazniku Dnevu republike čestitamo in pozdravljamo vse delovne ljudi ter jim želimo veliko uspehov pri delu

DOLENJA VAS

H R A S T

Zadružnikom in poslovnim prijateljem za praznik naših narodov 29. november čestita in jih pozdravlja

Kmetijska zadruga

RIBNICA

ustalim delovnim ljudem pa želi veliko uspehov v njihovi dejavnosti

Sodražica

čestita ob Dnevu republike vsem delovnim ljudem in jim želi veliko uspehov pri delu

Izdelujemo lesno galanterijo in stole ter ostale galanterijske predmete

Cenjenim strankam se priporočamo

Iskrene čestitke vsem izdelovalcem suhe robe in ostalim delovnim ljudem ob Dnevu republike pošilja

trgovsko podjetje

Domači izdelki

VELIKE LAŠČE

Odkupujemo in prodajamo vse vrste izdelkov domače robe in galanterijo

Cenjenim izdelovalcem in nakupovalcem se priporočamo

Vsem zadružnikom in kooperantom čestitamo za 29. november

Kmetijska zadruga

Loški potok

Za naš veliki praznik Dan republike in 20-letnico vstaje naših narodov čestita in pozdravlja vse delovne ljudi

kolektiv

»Jelka«
Podpreska

Delovni kolektiv

GALANTERIJE

Turistična postojanka

Dom na Travni gori

čestita vsem delovnim ljudem za Dan republike in se priporoča za obisk

Kolektiv trgovskega podjetja

„Loški potok“

čestita in pozdravlja svoje odjemalce ob Dnevu republike

POSLOVALNICE:

Hrib
Retje
Mali log
Travnik
Podpreska
in Travni

Ob 20-letnici vstaje in Dnevu republike 29. novembra čestita vsem odjemalcem in delovnim ljudem

Trgovsko podjetje

»Travna gora«

s poslovalnicami:

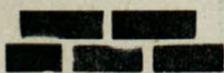
Sodražica 1, 2 in 7, Zapolok, Žmarice, Zamostec in Gora

K 20-letnici vstaje in Dnevu republike čestita vsem delovnim ljudem in poslovnim prijateljem

kolektiv

Gradbenika

Ribnica

RIBNICA

Pekarne in slaščičarne

Pridružujemo se čestitkam naših delovnih kolektivov ob Dnevu republike

in želimo delovnim ljudem veliko uspehov v njihovem delu

Čestitamo in pozdravljamo vse naše odjemalce in poslovne prijatelje

delovni kolektiv

Ključavničarstvo

KOČEVJE

kolektiv

Zdravstvenega doma

KOČEVJE

čestita in pozdravlja vse delovne ljudi ob Dnevu republike in za 20-letnico vstaje

Za Dan republike in 20-letnico vstaje čestita in pozdravlja vse delovne ljudi

kolektiv

Zdravstvenega doma

RIBNICA

Trgovsko podjetje

SUHA ROBA

SODRAŽICA

Pošilja vsem izdelovalcem suhe robe in dobaviteljem, ter cenjenim kupcem ob prazniku ustanovitve Nove Jugoslavije iskrene čestitke in jim želi še veliko delovnih uspehov

Komunalna banka

čestita in pozdravlja za Dan Republike vse delovne kolektive in ostale delovne ljudi

KOČEVJE

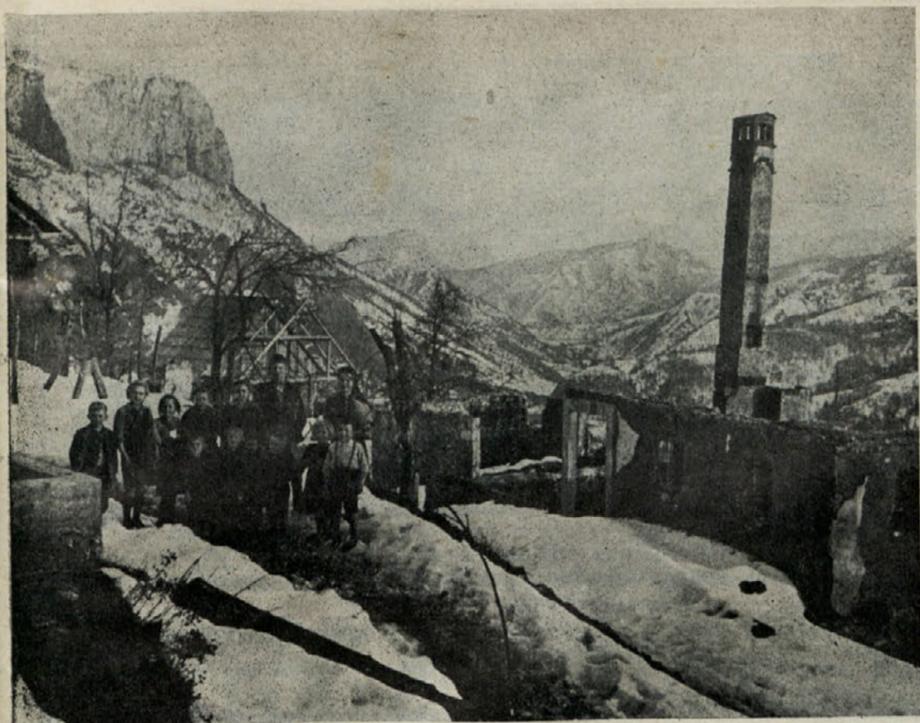
Občanom Ribnice in vsem ostalim delovnim ljudem čestita za 20-letnico vstaje in Dan republike

DELOVNI KOLEKTIV

OPEKARNE

RIBNICA

OTROCI NA POŽGANIH DOMOVH V DOLINI KOLPE

PO RAZOROŽITVI ITALIJANOV PRED GIMNAZIO V KOČEVJU 1943

ŽUPNIK PRAVHAR IZ LOŠKEGA POTOKA IZDAJA PRISTAŠE NOB ITALIJANOM

PORUŠENA SODRAŽICA L. 1942

TOMŠIČEVA BRIGADA SEPTIMBRA 1943. LETA V RIBNICI

GRAD TURJAK POŽGAN V NOB

Naši kraji v NOB

Problemi prosvetnih delavcev

Prosvetni delavci občine Kočevje imajo veliko skupnih problemov, zato so vse tri sindikalne podružnice imele v soboto, 18. t. m. skupni občni zbor. Ta je bil v prostorih osn. šole »Jože Seško«. Zboru so prisostvovali poleg članov sindikata tudi predstavniki občine Kočevje in raznih organizacij ter načelnik okrajne pedagoške službe tovariš Bohanec Franček.

Skupno poročilo o delu podružnic je podal prof. Kovačič Srečko. Člani podružnic so v preteklem letu na svojih sejah obravnavali vprašanja o delu aktivov, o izletih in letovanjih prosvetnih delavcev, o povezavi s podružnicami ter o raznih drugih problemih.

O organizaciji sindikalnih podružnic v bodoče, sta bila v glavnem dva mnenja: da ostane sindikat razdeljen na podružnice kot doslej, ali pa da je sindikalna podružnica enotna s skupnim odborom in s pododbori v posameznih podružnicah. Z ozirom na bodočo ekonomsko osamosvojitve šol, je prva varianta boljša. Seveda pa bi tu morala obstajati komisija pri občini, sindikalnem svetu, ki bi povezovala delo podružnic in reševala skupne probleme. Ta komisija bi morala pokazati več

aktivnosti in poiskati primerne oblike za delo.

Veliko je bilo govora o načinu delitve 5% gibljivega dela plače. V ta namen so bile izvoljene komisije, ki so izdelale predloge za to delitev. To delo je bilo zelo naporno. Težko je namreč oceniti delo posameznih prosvetnih delavcev. Komisije so se pri ocenjevanju učiteljev opirale predvsem na delo v razredu, delo v organizacijah na šoli in v svobodnih aktivnostih ter na sodelovanje pri splošnih uspehih šole. Ta delitev se je izvajala tromesečno. Zaenkrat je bil ta delež še zelo nizek, v novem plačilnem sistemu pa bo znatno višji. Člani kolektiva so ta pojav v glavnem sprejeli pozitivno. Vendar pa bo v bodoče treba misliti na nove oblike nagrajevanja.

V preteklem letu je bilo rešeno vprašanje plačevanja nad-

ur in za sodelovanje v svobodnih aktivnostih učencev ter za dodatno pomoč učencem. Vendar pa so osnovne plače prosvetnih delavcev v primerjavi z udeleženci enakih stopenj v drugih javnih službah premajhne.

Za dvig strokovne in splošne izobrazbe prosvetnih delavcev bo treba najti primerne oblike dela. V preteklem letu je bilo za prosvetne delavce organizirano več predavanj. Ta bodo tudi v bodoče. Prosvetni delavci so v cilju spoznavanja življenja v komuni in njenega gospodarskega razvoja obiskali podjetja, kot Ključavničarstvo in ITAS. Tudi s tem bo treba v bodoče nadaljevati. Potrebno bi bilo organizirati tudi skupne ekskurzije po drugih krajih Slovenije. Te ekskurzije naj bi služile izobraževanju članstva in zblizevanju posameznih podružnic.

Da bodo člani sindikata lahko aktivno sodelovali pri dvigu splošne ravna našega šolstva, je potrebna po njihovem izobraževanju vse večja. Sindikalne organizacije si morajo preko občinskega sindikalnega sveta zagotoviti vpliv na celotno izobraževalno politiko v komuni. Tudi aktivni, ki skrbijo za dvig strokovnega izobraževanja, bodo mora-

li v bodoče biti bolj aktivni. Tudi tu bo lahko mnogo pripomogla sindikalna organizacija.

Solski odbori so še vse pre malo zainteresirani za probleme šolstva. Saj prav ti, kot organi družbenega upravljanja šole dobivajo vse večji pomen in vlogo pri tem. Potrebno je, da bodo v bodoče na svojih sejah poleg materialnih in finančnih problemov reševali tudi vzgojna vprašanja. Prav ti bi tudi morali ostale seznanjati z delom šole in njeno vlogo. Družbene organizacije in društva tudi lahko v marsičem pripomorejo pri vsebinskem napredku šole. Zato se bodo v bodoče morale bolj interesirati za mladino ter nuditi šoli večjo pomoč pri njihovi vzgoji in usmerjanju v poklic. Le tako bo lahko pravilno izvršena šolska reforma.

Prosvetni delavci so poleg svojega rednega šolskega dela precej aktivni v svobodnih aktivnostih, v raznih organizacijah in društvi. V jubilejnim letu ob praznovanju 20-letnice vstaje so prosvetni delavci še prav posebej pomagali pri sestavi in izvedbi programa v okviru Jugoslovanskih pionirskih iger. Organizirani so bili mnogi izleti, prireditve in tekmovanja.

Napačno je mišljenje tistih, ki gledajo učiteljevo delo le v

razredu. Res, da je to najvažnejše, vendar pa ni edino. Delovna obveznost učitelja ni le v razredu, temveč tudi v pripravi na pouk, popraviljanje učenčevih nalog, v razredni in šolski administraciji, pripravi na roditeljske sestanke in učiteljske konference, delu v krožkih in kabinetih, raznih organizacijah na šoli in drugje. Iz tega razvidno, da je delovni čas prosvetnih delavcev povprečno daljši od drugih uslužbencev. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da je delo v razredu psihično zelo naporno in zahteva celega človeka. Čas bi že bil, da bi ljudje pravilno cenili delo prosvetnih delavcev.

Zato tudi ni pravilno mišljenje tistih, ki menijo, da so plače prosvetnih delavcev dovolj visoke.

Profesor Galič Franc je podal referat o finansiranju šolstva. V uvodu je govoril o tem, kakšna naj bo vsebina pouka v novoreformirani šoli. Poudaril je, da so vzroki za slabe uspehe učencev predvsem pri starših samih. Mnogi od njih se pre malo zanimajo za uspehe svojih otrok v šoli. Pri napredovanju slabih učencev bodo v bodoče v prvi vrsti odločali razredniki in učiteljski zbori. Doslej so se učenci in starši vse preveč zanašali

na prehod v višji razred s slabimi ocenami.

Naloga prosvetnih delavcev je, da dajejo učencem čim bolj kvaliteten pouk. Biti morajo tudi bolj zahtevni. V zvezi s tem, se pripravljajo tudi nov način nagrajevanja prosvetnih delavcev.

Sola dobiva nov položaj v družbi. Prosvetne ustanove se bodo morale čim bolj osamosvojiti. Tako kot drugi državljani, bodo tudi prosvetni delavci dobivali svoj dohodek. Z novim načinom delitve dohodka se bo odpravila tudi nedelavnost. Potrebna pa bodo povečana sredstva za razvoj šolstva. Novoreformirana šola se ne bo mogla razvijati v dosedanjih pogojih. Frepričani pa smo, da le novoreformirana šola lahko da kader, ki bo sposoben reševati naloge, ki jih bo pred njih postavila družba.

Po referatu se je razvila živahna diskusija. Pokazalo se je, da je s strani ObLO Kočevje precej razumevanja. Zelja vseh prosvetnih delavcev je, da se vse nepravilnosti čimprej izpravijo. Novi odbori sindikalnih podružnic, ki so bili izvoljeni po končanem občnem zboru bodo poskrbeli, da se bodo vse nepravilnosti odpravile tudi s strani prosvetnih delavcev.

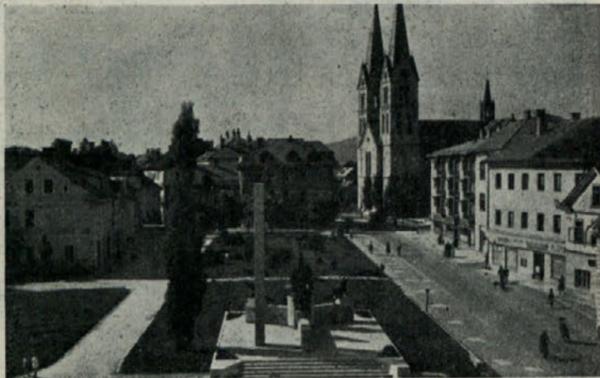
NIL

△
CENTRALNI DELAVSKI SVET KGP KOČEVJE, V KATEREM SO VKLJUČENE VSE EKONOMSKE ENOTE KOLEKTIVA KOČEVJE — TRG SVOBODE. TU JE BIL PRED VOJNO GRAD, KI JE BIL MUČILNICA ZA SLOVENCE. DANES STOJI NA ISTEM MESTU SPOMENIK SVOBODE ▽

HRIB, SREDIŠČE LOSKEGA POTOKA, KJER SE NAHAJA SO-
LA, POŠTA, KRAJEVNI URAD, KMETIJSKA ZADRUGA IN
UPRAVE PODJETIJ
OBNOVLJEN GRAD V RIBNICI, KI JE BIL PORUŠEN MED VOJNO
▽

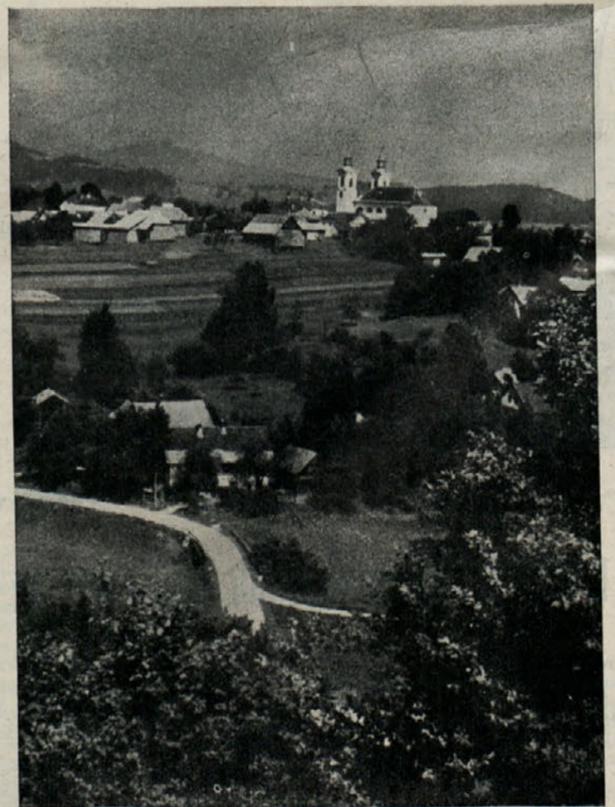
Naši kraji v svobodi

△
SODRAŽICA, KI JE BILA V LETU 1942 PORUŠENA DO
TEMELJEV, SE JE V POVOJNIH LETIH LEPO OBNOVILA.

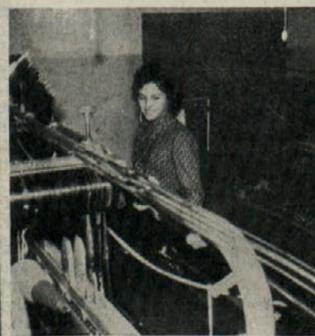

△
PREDGRAD, SREDIŠČE POLJANSKE DOLINE. TU JE SO-
LA, KRAJEVNI URAD IN POSLOVNA ENOTA KMETIJSKE
ZADRUGE

△
VELIKE LASČE, SREDIŠČE ŽI-
VINOREJCEV IN IZDELOVAL-
CEV DOMAČIH LESENIH IZ-
DELKOV ▽

▽
PORUŠEN GRAD KOSTEL IN KOČA V DOLINI KOLPE

▽
ŽENSKA PRI DELU
SOLA V KOMPOLJAH ▷

